

25- TRAFİK BİLGİ İŞARETLERİ (B-GRUBU)

Genel:

Bilgi işaretleri, yolu kullanıcılarına, yol ve çevresi ile yol güzergâhında bulunan yerleşme birimleri ve yolculuk sırasında gerekebilecek diğer yardımcı hizmetler hakkında bilgi aktarırlar.

Bilgi işaretlerini standart bilgi işaretleri ve boyutları değişken standart bilgi işaretleri olmak üzere iki grupta incelemek gerekir.

25.1- STANDART BİLGİ İŞARET LEVHALARI

Bu işaret levhaları, Yaya Geçidi, Okul Geçidi, Önceliği Olan Yön ve Anayol işaret levhalarında olduğu gibi öncelik belirten işaretler ile ilk yardım, durak, tamirhane, telefon, otel veya motel, lokanta, çeşme, piknik yeri, kamp yeri, gençlik kampı gibi hizmetleri bildiren ve genel olarak ebatları 600x600 veya 600x900 mm. olan işaret levhalarıdır.

Standart bilgi levhaları genel olarak mavi zemin rengi üzerinde oluşturulan beyaz renkli ikinci bir bölüm üzerine konulan sembollerden oluşur.

Anayol işaret levhası, bir köşesi üzerinde duran kare şeklindedir. Bu işaret levhasının kenarları siyah olup ortasında etrafı beyaz renkle çevrili sarı bir kare bulunur.

Anayol Bitimi işaret levhası, Anayol Levhası ile aynı dizayna sahiptir, ancak karenin sol alt kenarı ile sağ üst kenarı arasında dik bir şerit bulunur.

Önceliği Olan Yön levhası, mavi zeminli dikdörtgen şeklindedir. Yukarı bakan okun rengi beyaz aşağıya bakan okun rengi ise kırmızıdır.

25.2- BOYUTLARI DEĞİŞKEN STANDART BİLGİ LEVHALARI

Boyutları değişken olan standart bilgi levhaları, aslında düzenlenmeleri standart sisteme bağlı olmakla birlikte, birbirlerinden çok farklı mesajları verebilen, bu nedenle de ölçüleri sabit olmayan levhalardır. Bu işaret levhalarının boyutları, yolun genişliğine, proje veya işletme hızına ve verilecek mesaj sayısına bağlı olarak belirlenen yazı serisi (harf yüksekliği ve genişliği) ile kullanılmalarda halinde figür, sembol ve yol numaralarına ve tüm yazı ve sembollerin levha üzerindeki yerleştiriliş biçimine bağlı olarak ebatları değişen işaret levhalarıdır.

Boyutları değişken olan standart işaret levhaları;

- Sürücülerin gitmek istedikleri yönün seçimini kavşağa yaklaşırken yeterli uzaklıktan yapabilmelerini sağlayan Kavşak Öncesi Yön Levhaları, Kaplama

Üstü Yön Levhaları ve Refüj Ortası Yön Levhalarından oluşan ön bilgi levhalarını,

- Kavşak içinde, yaklaşımda verilen mesajların teyidini sağlayan Kavşak İçi Yön Levhalarını,
- Verilen tüm mesajların teyidine yarayan ve güzergah üzerindeki yerleşme merkezlerine olan uzaklıkları gösteren Mesafe Levhalarını,
- Yol üzerinde bulunan İl, İlçe, Belde ve Köy isimlerini,
- Coğrafi bilgileri, yer ve sınır bilgilerini ve Karayolları İdaresine ait diğer levhaları kapsar.

Boyutları değişken olan standart bilgi işaretlerinde verilecek olan yerleşim birimi isimlerinin (mesajların), iyi planlanması, Ülke çapında yeknasak bir uygulama yapılması gerekmektedir.

Bu levhalar üzerinde yer alacak yerleşim birimleri isimlerinde süreklilik sağlanmalı, levha üzerinde bir kez verilen mesaj, o yere varılıncaya kadar olan bütün yol boyunca takip eden işaret levhalarında da gösterilmesi gerekir.

İşaret levhası üzerindeki gidilecek yer sayısının, gerek levha ebatlarının çok büyük olmasını önlemek, gerekse trafik güvenliğinin artırılması amacıyla sınırlı olması gerekir. **Bu bakımdan, Kavşak Öncesi Yön Levhaları ile Kaplama Üstü Yön Levhalarında en fazla beş mesaja yer verilebilir. Ancak, aynı güzergah üzerinde üçten fazla mesaja yer verilmemelidir.** Bunun anlamı, sürücülerin seçecekleri rota hakkında genel bir fikir edinmelerini sağlayacak bir yol haritası bulundurmaları demektir.

Benzer yerler ve benzer durumlara ait işaret levhalarının tutarlı bir biçimde düzenlenmesi gerekir. İşaret levhasının dizaynı, benzer koşullar için hep aynı şekile sahip olmalıdır.

Bütün işaret levhalarının standart ya da özel projelere (çizimlere) göre imal edilmiş olması gerekir.

Karayollarının bakım ağına dahil yollar üzerinde kullanılan yön ve mesafe levhalarında verilen mesajlarda, genel olarak yalnız il ve ilçe isimlerine yer verilir. Ancak; turistik öneme haiz yerler (Nemrut Dağı, Truva, Pamukkale, vb. gibi) ile şehir geçişlerinde semt isimleri, havaalanları (havalimanları), limanlar ve sanayi bölgeleri de belirtilebilir.

Belediyelerin sorumluluğu altındaki yollarda ise yukarıda verilen mesajlara ilave olarak hükümet binaları, istasyon, stadyum, yüzme havuzu, fuar yerleri ve banliyöler de verilebilir.

Yön levhaları üzerinde verilen mesajlar için Kavşak Öncesi Yön Levhalarına, mesafe levhalarında verilen mesajlar için Mesafe Levhalarına bakınız.

25.2.1- RENKLER

Aynı Kuruluşa ait yolların bakım ağında bulunan bir yoldan diğer bir yola geçişte aŗađıda belirtilen renklerden oluŗan bilgi levhaları kullanılır. Aynı Kuruluŗun bakım ağında olmasına rağmen farklı standartlarda olan otoyol ile devlet ve il yollarının oluŗturduđu kavŗaklarda birleŗik renkli levhalar kullanılır.

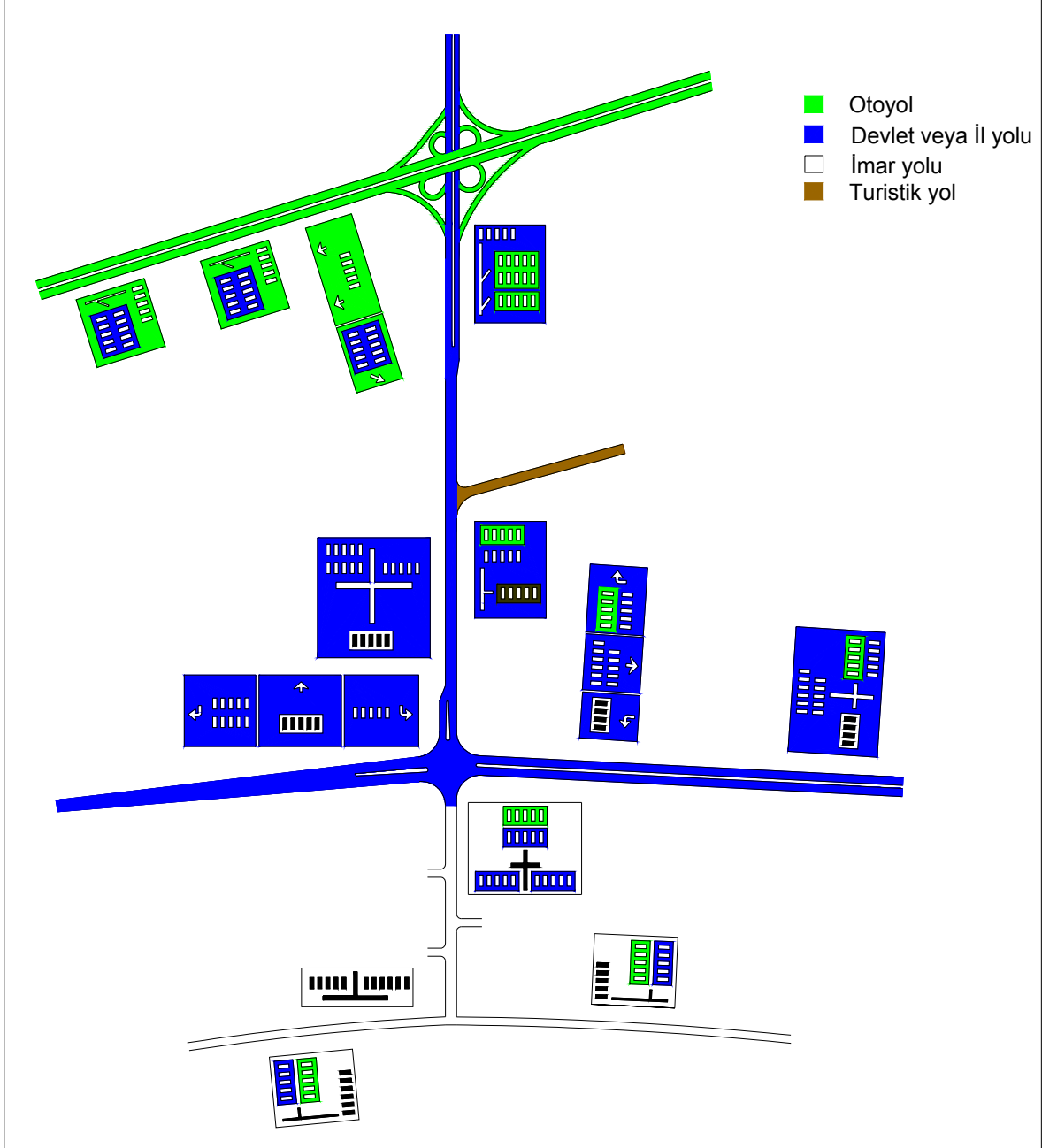
- Karayolları Genel M¼d¼rl¼đ¼n¼n bakım ağına dahil devlet ve il yollarında mavi zeminli, otoyollarda yeŗil zeminli levhalar kullanılır. Bu levhalar ¼zerindeki harf, rakam ve bord¼rler belirtilen zemin rengi ¼zerinde beyaz renkle g¼sterilir.
- Turistik yollarda zemin rengi kahverengi olup, bu levhalar ¼zerindeki harf, rakam ve bord¼rler beyaz renkte olacaktır.
- Belediyelerin bakım ağına dahil imar yolları ile K¼y Hizmetleri Genel M¼d¼rl¼đ¼n¼n bakım ağına dahil yollarda, beyaz zeminli levhalar kullanılır. Levhalar ¼zerindeki harf, rakam ve bord¼rler siyah renkte olacaktır.
- Komŗu ¼lkelerin isimleri ile yerleŗim merkezleri, sarı zeminli levhalar ¼zerinde siyah harf, rakam ve bord¼rlerle g¼sterilecektir.
- Yapım, bakım ve onarım hizmetlerinin y¼r¼t¼ld¼đ¼ karayolu kesimlerinde, bu amaçla kullanılacak bilgi levhalarında (Yol Onarımı, Asfalt Yapımı gibi), zemin rengi sarı olup, bu levhalar ¼zerindeki harf, rakam ve bord¼rler siyah renkte olacaktır.

25.2.2- BİRLEŗİK RENKLER

Farklı Kuruluŗların bakım ağında bulunan veya farklı standartlarda olan yolların oluŗturduđu kavŗak yaklaŗımlarında kullanılan boyutları deđiŗken standart bilgi levhalarında, birleŗik renkli levhalar kullanılır. Birleŗik renkli levhalarda, ana doğrultu ¼zerinden ulaŗılacak yerleŗim birimlerinin isimleri yolun standardına veya niteliğine g¼re **25.2.1- Renkler** b¼l¼m¼nde belirtilen zemin rengi ¼zerinde g¼sterilir. Ayrımdan ulaŗılacak yerleŗim birimlerinin isimlerine ulaŗılan yolun standardı veya niteliğine g¼re oluŗturulan ikinci renkli b¼l¼m içerisinde yer verilir. Birleŗik renkli levhalar, ayrı standarttaki yolların oluŗturduđu kavŗaklarda kullanılmalıdır. (Bkz. Şekil 45)

- Devlet ve il yollarının, otoyollar ile oluŗturduđu kavŗak ve yaklaŗımlarında kullanılan Kavŗak ¼ncesi, Ref¼j Ortası ve Kaplama ¼st¼ Y¼n Levhalarında, otoyol ¼zerinden ulaŗılacak yerleŗim birimleri, mavi zeminli levha ¼zerinde oluŗturulan ve bir ereve ile ayrılan yeŗil zeminli b¼l¼m içerisinde beyaz harflerle belirtilir. Bu kavŗaklarda kullanılacak Kavŗak İçi Y¼n Levhaları yeŗil zemin rengi ¼zerinde beyaz harflerle d¼zenlenir.

- Devlet ve il yollarının, belediyelerin sorumluluğu altında olan yollarla teşkil ettiği kavşak yaklaşımlarında da adı geçen levhalarda oluşturulan ikinci bölümün zemin rengi beyaz, turistik yollarla teşkil eden kavşak yaklaşımlarında kullanılan levhalarda ikinci bölümün zemin rengi kahverengi olacaktır.
- Otoyollarının diğer yollara ayırım ve yaklaşımlarda da yeşil zeminli levha içerisinde oluşturulan ikinci bölümün zemin rengi, devlet ve il yolları kavşaklarında mavi, belediyelerin sorumluluğundaki yolların oluşturduğu kavşaklarda beyaz, turistik yol kavşaklarında kahverengi olacaktır.
- Belediyelerin sorumluluğu altındaki yolların diğer kuruluşların bakım ağı altındaki yollarla oluşturduğu kavşaklarda kullanılacak adı geçen işaret levhalarında, beyaz zemin rengi içerisinde oluşturulan ikinci bölümde otoyollar için yeşil, devlet ve il yolları için mavi, turistik yollar için kahverengi renkler kullanılır. Bu levhalarda ikinci bölüm çevresinde ereve bulunmaz
- Turistik bir yerleşim birimine ulaşılan kavşaklarında da yukarıdaki sistemler dahilinde kahverengi zemin rengi üzerinde yeşil, mavi veya beyaz renkli ikinci bir bölüm oluşturulur.
- Bu tip kavşaklarda kullanılacak Kavşak İçi Yn Levhalarında, girilecek yol hangi renkle ifade ediliyorsa o zemin rengi kullanılır.

Şekil 45: Birleşik renkli bilgi levhaları uygulaması

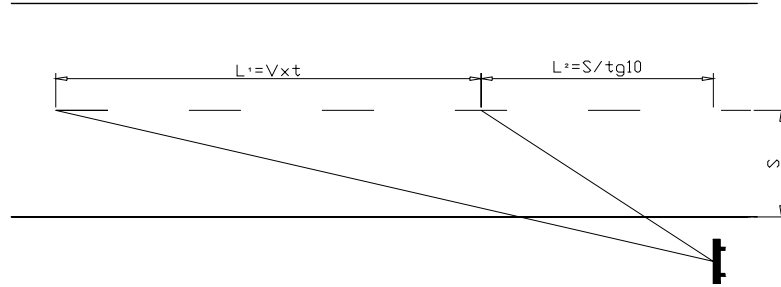
25.2.3- YAZI SERİLERİ

Boyutları değişken olan standart trafik işaret levhalarında kullanılacak harflerin yükseklik ve genişlikleri yani yazı serileri;

- İşaretin konulacağı yoldaki toplam şerit genişliğine,
- İşaretin konulacağı yolun proje hızı veya işletme hızına,
- İşaret levhasındaki mesaj sayısına bağlı olarak değişir.

Toplam şerit genişliği; sürücünün işaret levhasına olan uzaklığını ve buna bağlı olarak sürücünün işaret levhasına bakış açısını etkilemektedir. Sürücünün levhaya bakış açısının 10° den büyük olmaması gerekmektedir. Aksine bir durum sürücünün başını çevirmesine ve buna bağlı olarak trafik güvenliğini tehlikeye atmasına neden olmaktadır. Bu bakımdan sürücünün levhaya 10° lik bakış açısına eriştiği noktada levhadaki mesajları okumayı bitirmiş olması gerekir.

Yoldaki proje veya işletme hızı; aracın birim zamanda kat edebileceği yol uzunluğunu etkilemekte ve dolayısıyla sürücünün levhadaki, mesajları okuma süresini etkilemektedir. Bu bakımdan yoldaki proje veya işletme hızından hangisi yüksekse onun esas alınması gerekir. İşletme hızının tayininde o yolda seyreden 100 araçtan 85 nin yaptığı ortalama hız bulunmalıdır.

- V = Proje veya işletme hızı (km/saat)
T = Okuma zamanı (saniye)
 L^1 = Okuma-anlamada kat edilen yol (metre)
 L^2 = Sürücünün okuyup-anlamayı bitirdiğinde levhaya olan mesafesi (metre)
L = Sürücünün levhayı okuyabilmeye başladığı uzaklık (metre)
S = Şerit Genişliği (metre)
n = İşaret levhasındaki mesaj sayısı (Adet)

Okuma-Anlamada Kat Edilen Yol:

$$L^1 = V \times t$$

Sürücünün Okuyup-Anlamayı Bitirdiğinde Levhaya Olan Mesafesi:

$$L^2 = S / \text{tg}10^\circ = 5.7 \times S$$

Sürücünün levhayı okuyabilmeye başladığı uzaklık:

$$L = L^1 + L^2$$

olur.

Levhadaki mesaj (isim) sayısı, sürücünün levhadaki **mesajı okuyabileceği zamanı** etkilemekte olup bu süre:

$$t = (n/3 + 2)$$

formülüyle bulunur.

Levhadaki mesaj sayısının belirli bir miktardan fazla olması halinde, mesajın okunup algılanması, buna bağlı olarak gerekli manevraların yapılması sürücülerin zorlanmasına neden olduğu gibi, levha ebatlarının da aşırı boyutlara ulaşmasına neden olmaktadır. **Bu bakımdan, Kavşak Öncesi Yön Levhaları ile Kaplama Üstü Yön Levhalarında en fazla beş mesaja yer verilebilir. Ancak, aynı güzergah üzerinde üçten fazla mesaja yer verilmemelidir.** Söz konusu mesajlar, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün bakım ağına dahil yollar üzerinde şehir geçişleri hariç, genel olarak il ve ilçelerdir. Şehir geçişlerinde ise ilave olarak semt isimlerine de yer verilebilir. Belediyelerin sorumluluğu altındaki yollarda ise yukarıda verilen mesajlara ilave olarak hükümet binaları, sanayi bölgeleri, hava alanı, istasyon, limanlar, stadyum, yüzme havuzu, fuar yerleri ve banliyöler de verilebilir.

Levhalarda kullanılacak harf yüksekliği aşağıdaki formülle bulunabilir.

$$H=S+ \frac{2(n+6)V}{100}$$

H= Byk harf yksekligi (cm)

S= Platform genişliğinin yarisı (m)

n= Mesaj (isim) sayısı

V= Proje veya işletme hızı (km/saat)

Çeşitli yol genişliklerine, mesaj sayısına ve proje-işletme hızlarına bağlı olarak belirlenecek yazı serisi, bir tablo haline getirilmiştir. Her bir yazı serisi arasında 2.5 cm. lik fark bulunmaktadır. Tablo:10'dan bulunan yazı serisi ile otoyollarda O-Serisi, diğer yollarda E- Serisi harfleri kullanılarak mesajlar boyutlandırılır.

rnek: işletme hızı 90 Km/saat olan 10 metre platform genişliğindeki bir yolda kullanılacak 4 mesajlı bir bilgi levhasındaki harf serisi;

10 metre platform genişliği, 4 mesaj ve 90km/saat hız için Tablo 10'dan 9 yazı serisi bulunur.

9 yazı serisinde harf yksekligi: $9 \times 2.5 = 22.5$ cm. dir.

Levhada kullanılacak yazı serisi bulunduktan sonra, otoyollarda O-Serisi, diğer yollarda E-Serisi esas alınarak harf stili, harfler arasındaki mesafe ve kelimeler arasındaki mesafeler bulunarak levha boyutlandırılır.

E-SERİSİ HARF VE RAKAMLARI

A B C Ç D E F G H
İ J K L M N O Ö P
R S Ş T U Ü V Y Z

a b c ç d e f g ğ h
ı i j k l m n o ö p r
s ş t u ü v y z

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

O-SERİSİ HARF VE RAKAMLARI

A B C Ç D E F G H
İ İ J K L M N O Ö P
R S Ş T U Ü V Y Z

a b c ç d e f g ğ h
ı i j k l m n o ö p r
s ş t u ü v y z

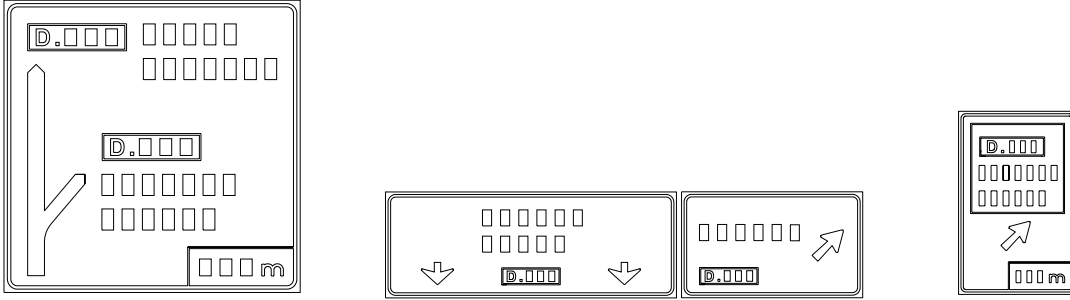
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Tablo:10 Yazı Serileri

Platform Genişliğinin Yarısı (m)	Mesaj sayısı (Adet)	PROJE veya İŞLETME HIZI (Km/Saat)								
		40	50	60	70	80	90	100	110	120
3	1	3	4	4	5	6	6	7		
	2	4	4	5	6	6	7	8		
	3	4	5	6	6	7	8	8		
	4	4	5	6	7	8	8	9		
	5	5	6	6	7	8	9	10		
4	1	4	4	5	6	6	7	7		
	2	4	5	5	6	7	7	8		
	3	4	5	6	7	7	8	9		
	4	5	6	6	7	8	9	10		
	5	5	6	7	8	9	10	10		
5	1	4	5	5	6	6	7	8	8	9
	2	5	5	6	6	7	8	8	9	10
	3	5	6	6	7	8	8	9	10	11
	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12
	5	6	6	7	8	9	10	11	12	13
6	1	5	5	6	6	6	7	8	9	9
	2	5	6	6	7	7	8	8	9	10
	3	5	6	7	7	8	9	9	10	11
	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12
	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13
7	1	5	6	6	7	7	8	8	9	10
	2	5	6	7	7	8	9	9	10	10
	3	6	6	7	8	9	9	10	11	11
	4	6	6	8	8	9	10	11	12	12
	5	6	7	8	9	10	11	12	12	13
8	1	5	6	7	7	8	8	9	9	10
	2	6	6	7	8	8	9	10	10	11
	3	6	7	8	8	9	10	10	11	12
	4	6	7	8	9	10	10	11	12	13
	5	7	8	8	9	10	11	12	13	14
9	1	6	6	7	8	8	9	9	10	10
	2	6	7	7	8	9	9	10	11	11
	3	6	7	8	9	9	10	11	12	12
	4	7	8	8	9	10	11	12	12	13
	5	7	8	9	10	11	12	12	13	14
10	1	6	7	7	8	8	9	10	10	11
	2	7	7	8	8	9	10	10	11	12
	3	7	8	8	9	10	10	11	12	13
	4	7	8	9	10	10	11	12	13	14
	5	8	8	9	10	11	12	13	14	15

25.2.4- MAKSİMUM BOYUTLAR

Yol kenarına yerleştirilen levhaların genişlikleri 6.00 metreden, yükseklikleri de 8.00 m. den fazla olamaz. Kaplama Üstü Yön Levhalarının düşey boyutları 3.00 metreyi aşmamalıdır. Rofüj Ortası Yön Levhalarının genişlik ve yükseklikleri de en çok 4.00 metre olabilir.

Maksimum Boyutlar:
Genişlik : 6 metre
Yükseklik: 8 metre

Yükseklik: 3 metre

Genişlik : 4 metre
Yükseklik: 4 metre

25.2.5- YOL NUMARALARI

Yol numaraları, seyir halinde bulunulan yolun numarası ile yolun tercih sırasını bildirir. Seyir esnasında tercih sırası, otoyol, uluslararası yol-devlet yolu, devlet yolu ve il yolu olarak sıralanır. Yol numaraları, Kavşak Öncesi, Refüj Ortası ve Kaplama Üstü Yön Levhaları ile Meskun Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe levhaları bünyesinde kullanılır.

Yol numaraları, Kaplama Üstü Yön Levhaları üzerinde yazı serisinden 4 seri, diğer levhalar üzerinde, levha yazı serisinden 2 seri daha düşük olarak boyutlandırılır. Levha üzerindeki konulma yerleri için ilgili işaretlere bakınız.

1- Otoyol Numarası:

Seyir halinde bulunulan veya girilecek yolun otoyol olduğunu ve numarasını bildirir. Siyah çerçevesi, turuncu zemin rengi üzerinde siyah renkli harf ve rakamlarla gösterilir.

2- Uluslararası Yol Numarası:

E.90

Seyir halinde bulunulan veya girilecek yolun, Avrupa'da başlayan ve Ülkemizde devam eden bir transit yol olduğunu ve numarasını bildirir. Beyaz çerçeveli, yeşil zemin rengi üzerinde beyaz renkli harf ve rakamlarla gösterilir.

3- Devlet Yolu Numarası:

D.400

Seyir halinde bulunulan veya girilecek yolun, bir devlet yolu olduğunu ve numarasını bildirir. Beyaz çerçeveli, mavi zemin rengi üzerinde beyaz renkli harf ve rakamlarla gösterilir.

4- İl Yolu Numarası:

06.80

Seyir halinde bulunulan veya girilecek yolun, bir il yolu olduğunu ve numarasını bildirir. Mavi çerçeveli, beyaz zemin rengi üzerinde mavi renkli rakamlarla gösterilir.

5- Kavşak Numarası:

K.16

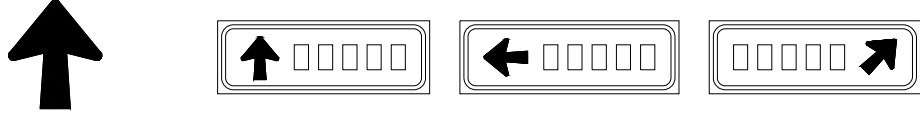
Kavşak numarası, otoyollarda kullanılan Kavşak İsim levhaları bünyesinde ve Kaplama Üstü Yön Levhaları üzerinde ayrı bir işaret levhası olarak kullanılır. Kavşak İsim levhası bünyesinde kullanılması durumunda levha yazı serisinden 2 seri daha küçük olarak, kaplama üstü yön levhaları üstünde ayrı bir işaret levhası olarak kullanılması durumunda da 16-O serisinde boyutlandırılır. Siyah çerçeveli turuncu zemin rengi üzerinde siyah renkli harf ve rakamlarla gösterilir.

25.2.6- OKLAR

Oklar, Kaplama Üstü Yön Levhaları, Refüj Ortası Yön Levhaları ile Kavşak İçi Yön Levhaları bünyesinde bulunur ve levha yazı serisinde boyutlandırılırlar. Beyaz zeminli levhalar üzerinde kullanılanlar siyah renkte, diğer renkli levhalar üzerinde beyaz renkte olacaktır.

Kullanıldıkları yere göre 5 çeşit ok bulunmaktadır.

1- Tek Satır Yazı Oku:

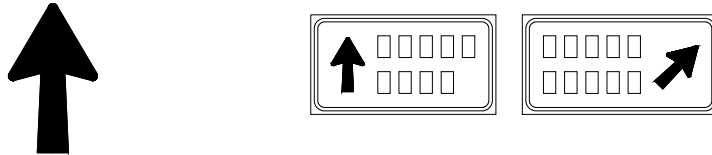
Tek mesajlı oklu kavşak içi yön levhaları üzerinde, yatay, dikey veya köşegen olarak kullanılır.

2- Çift Satır Yazı Oku (Yatay):

İki mesajlı oklu kavşak içi yön levhaları üzerinde, yatay olarak kullanılır.

3- Çift Satır Yazı Oku (Dikey veya Köşegen):

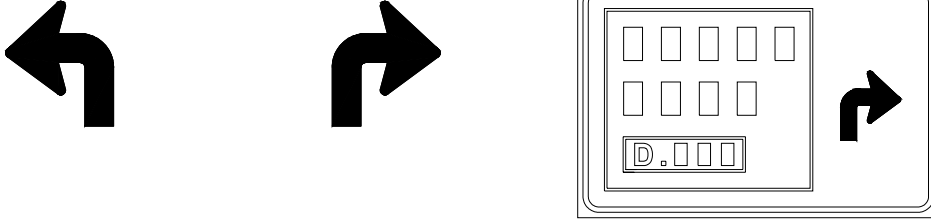
Kaplama üstü yön levhalarının ayırım yönündeki kısmında ve refüj ortası yön levhaları üzerinde köşegen, İki mesajlı oklu kavşak içi yön levhaları üzerinde, dikey veya köşegen olarak kullanılır.

4- Yazı Altı Şerit Oku:

Kaplama üstü yön levhalarının ana güzergahı belirtilen kesimi üzerinde düşey olarak kullanılır.

5- İleriden Sağa – Sola Dönüş Oku:

Hemzemin kavşaklarda kullanılan Kaplama üstü yön levhaları üzerinde dikey olarak kullanılır.

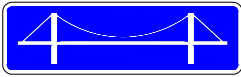
25.2.7- FİGÜRLER

Asma köprü, feribot (arabalı vapur) ve istasyon figürleri, kavşak öncesi, refüj ortası ve kaplama üstü yön levhaları bünyesinde kullanılabilirler. Otoyollarda Kavşak İsim Levhaları bünyesinde kullanılan kavşak figürlerinden soldaki köprülü kavşaklarda, diğeri ise sadece sağa ayrılmanın bulunduğu kavşaklarda kullanılır. Uçak figürü, B-6 nolu Kavşak İçi Yön Levhası üzerinde kullanılmalıdır.

Asma köprü, Feribot (arabalı vapur) ve İstasyon figürleri, mavi zemin rengi içinde beyaz sembollerle ifade edilir. Kavşak figürleri turuncu renkte, uçak figürü mavi zeminli levhalarda beyaz, beyaz zeminli levhalarda siyah renkte olacaktır.

Asma köprü, Feribot (arabalı vapur) ve İstasyon figürleri, Kaplama Üstü Yön Levhalarında yazı serisinden 4 seri, diğeri levhalar üstünde yazı serisinden 2 seri daha düşük olacaktır. Kavşak figürleri verilen ebatlarda, uçak figürü ise levha yazı serisinde olmalıdır.

1- Asma Köprü Figürü

2- Feribot (arabalı vapur) Figürü

3-İstasyon Figürü

4- Kavşak Figürleri:

5- Uçak Figürü

25.3- KAVŞAK ÖNCESİ YÖN LEVHALARI

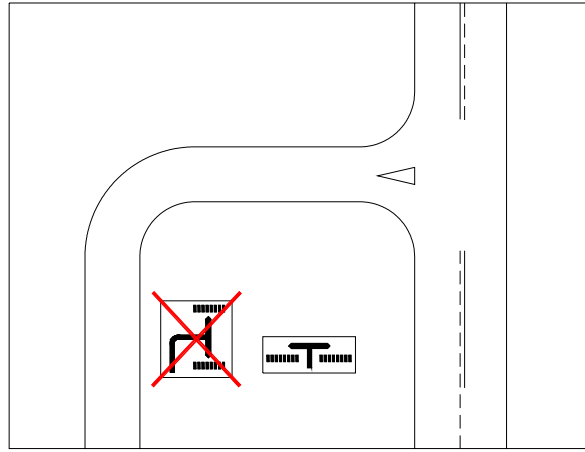
(B-1a) KAVŞAK ÖNCESİ YÖN LEVHASI

Genel:

Kavşak Öncesi Yön levhası, dönüş yapan araç trafiğinin yoğun olduğu durumlarda ya da ön bilgi levhasının trafik güvenliği için önemli olduğuna kanaat getirilen hallerde, sürücülerin gidecekleri yönü saptayıp gerekli manevrayı önceden yaparak trafik güvenliğini tehlikeye düşürücü davranışlarda bulunmalarını engellemek amacıyla yolun sağında kullanılırlar.

Kavşak Öncesi Yön Levhası üzerinde, ilerideki kavşağın ya da köprülÜ kavşağın şekilsel görünümüne yer verilmelidir. Ancak, burada dikkat edilmesi gereken husus, levhanın kullanılacağı kesimin değil kavşağın şekilsel görünümüdür. (Bkz. Şekil 46)

Adalı kavşaklar veya dönel kavşak olmasına rağmen sinyalizasyon hale getirilmiş kavşakların şekilsel görünümü, dönel kavşaklarla karıştırılabileceği için, bu tip kavşaklarda o kavşağın şekilsel görünümü yerine hemzemin dörtlü kavşak veya kavşağın üç kollu olması durumunda hemzemin T kavşak işaret levhaları kullanılmalıdır. (Bkz. Şekil 50)

Şekil 46: Kavşağın şekilsel görünümünün işaretlenmesi

Bu işaret levhalarında genel olarak **ana doğrultuda ve ayırım yönünde toplam beş mesaja** yer verilir.

Kavşak Öncesi Yön Levhaları, ana doğrultu üzerindeki yerleşim birimleri ile ayırımdan ulaşılabilecek yerleşim birimlerinin isimlerini içerirler. Kavşak Öncesi Yön Levhalarında genel olarak il ve ilçe isimlerine yer verilir. Ancak, turistik öneme haiz yerler (Nemrut Dağı, Truva, Pamukkale, vb. gibi) ile şehir geçişlerinde semt

isimleri, havaalanları (havalimanları), limanlar ve sanayi bölgeleri de belirtilebilir. Ayrıca, levhanın hitap ettiği kavşağın sadece o belde için tesis edilmesi durumunda da belde isimlerine yer verilebilir.

Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağına dahil yollar üzerinde kullanılan levhalarda, kavşağa olan mesafe, yol numaraları ve gerekli hallerde figürler kullanılır. Ayrıca bu levhalar üzerinde ayırımdaki hız kısıtlamaları da gösterilebilir.

Kavşak Öncesi Yön Levhaları üzerinde verilen mesajlardan en yakın yerleşim biriminin ismi, ana güzergah üzerinde ise bu güzergah üzerinde verilen mesajların en üstünde, ayırım yönünde ise ayırında verilen mesajların en üst kısmında yer almalıdır.

Kavşak Öncesi Yön Levhaları üzerinde, güzergah üstündeki, varsa en yakın ilçe merkezi ismine ve varsa sonraki il merkezi ismine yer verilir. En alta da ulaşılacak büyük il merkezinin (Büyükşehir Belediye Başkanlıklarının bulunduğu il merkezleri) adı yazılır.

İl merkezinden önce birden fazla sayıda ilçe merkezi olması durumunda, sadece en yakın ilçenin adına yer verilir.

En yakın yerleşim biriminin il merkezi olması durumunda, arada ilçe merkezleri olsa dahi yakın il merkezi ile varsa ulaşılacak büyük il merkezinin adına yer verilerek, ilçe merkezleri adına yer verilmez.

Ayırım yönünde verilen mesajlarda da en fazla üç mesaj olmak kaydı ile yukarıda açıklanan esaslar dahilinde verilecek mesaj seçilir. (Bkz. Şekil 47)

Genel olarak işaret levhalarının sağ alt kısmında işaret levhasından kavşağa ya da ayırma olan mesafe gösterilmelidir. Karayollarının bakım ağına dahil olmayan yollar üzerinde kullanılan levhalarda mesafe belirtilmeyebilir.

Kavşak Öncesi Yön Levhaları üzerinde gerek görülmesi halinde gerekli yasaklama ve kısıtlama gösteren işaret levhalarına yer verilebilir.

Kavşak Öncesi Yön levhalarından sonra kavşakta mutlaka bir Kavşak İçi Yön levhasının konulması gerekir.

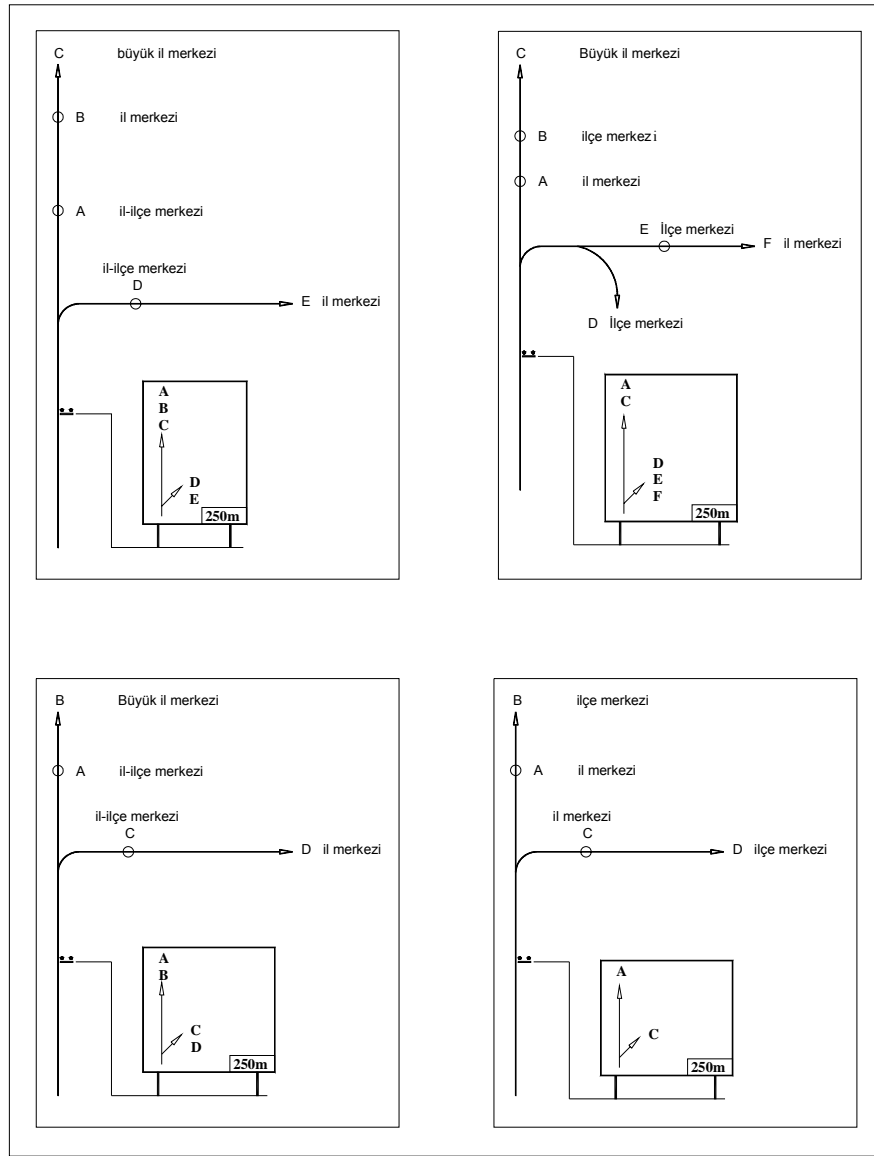
Konum:

Kavşak Öncesi Yön Levhaları, genel olarak kavşağa (Kavşakta fiziksel değişikliğin başladığı kesime) 100-250 metre mesafede konulurlar. Mesafenin tespitinde proje veya işletme hızı göz önünde bulundurulur.

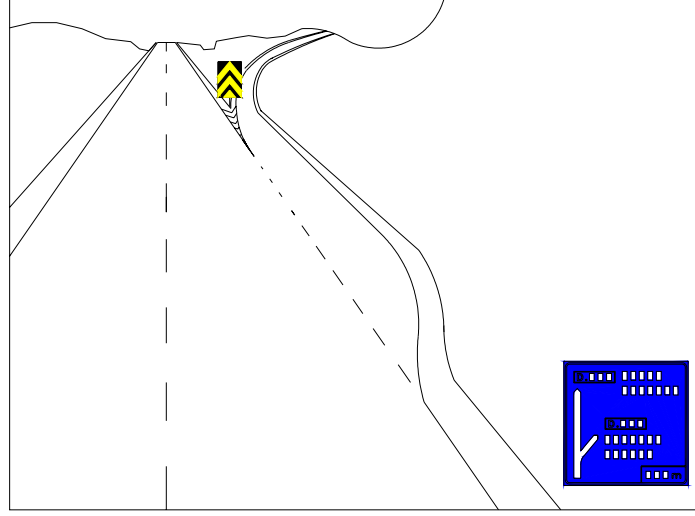
Otoyollar ile benzer özellikteki karayollarında, Kavşak Öncesi Yön Levhasının her zaman için kullanılması gerekir. Otoyollar da Kavşak Öncesi Yön Levhaları ayırımın 1000 ve 500 metre öncesinde kullanılır. Otoyollar ile benzer özellikteki yüksek hızlı trafiğin söz konusu olduğu diğer yollarda da Kavşak Öncesi Yön Levhaları iki kez kullanılabilir.

Bu hızlar göz önünde bulundurularak belirlenen mesafeler aşağıdaki gibi olmalıdır.

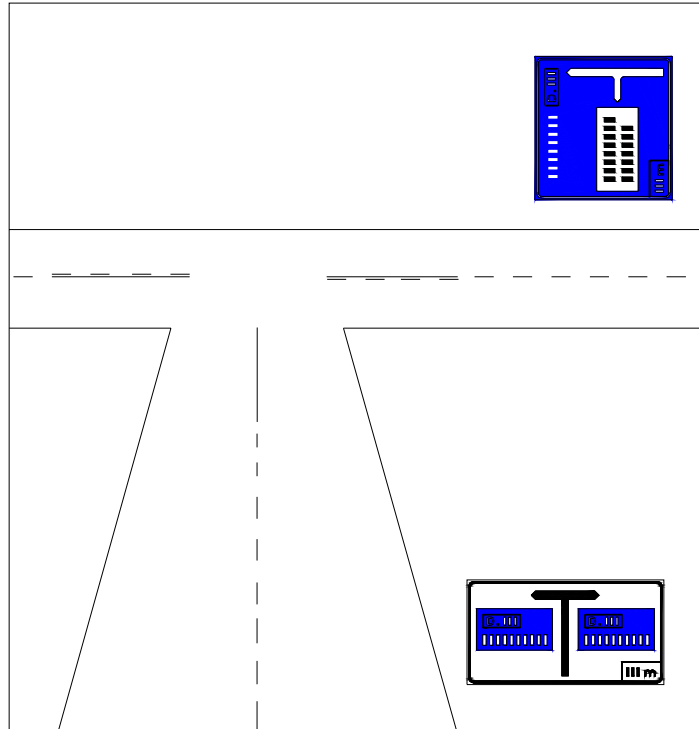
Proje veya İşletme hızı (Km/Saat)	Kavşak Öncesi Yön Levhasının Kavşağa Mesafesi (Metre)
50	100 – 150
70	150 – 200
90	200 – 250
Otoyollarda	500 ve 1000

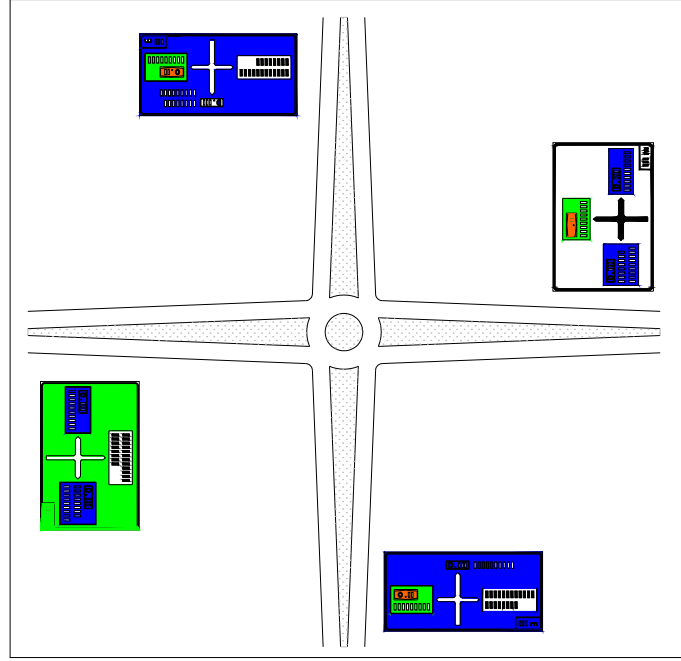
Şekil 47: Kavşak Öncesi Yön Levhalarında verilecek mesajlara ait örnek

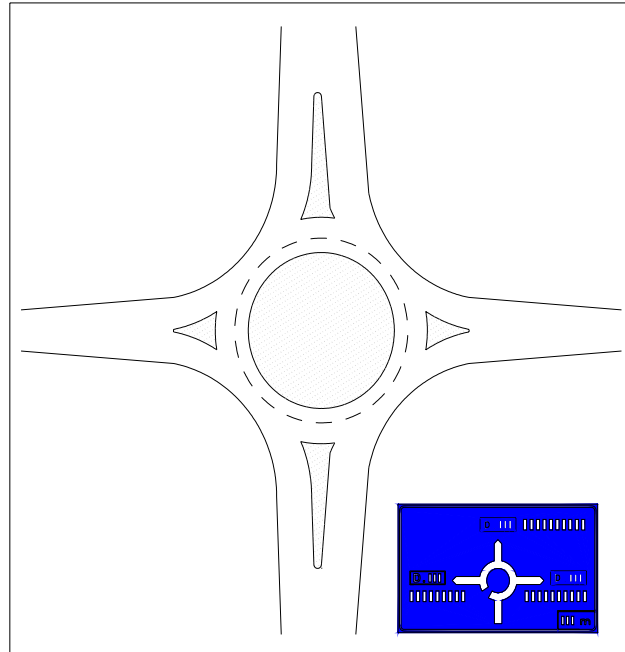
Şekil 48: Yavaşlama şeridi olan yollarda kullanılacak Kavşak Öncesi Yön Levhası örneği

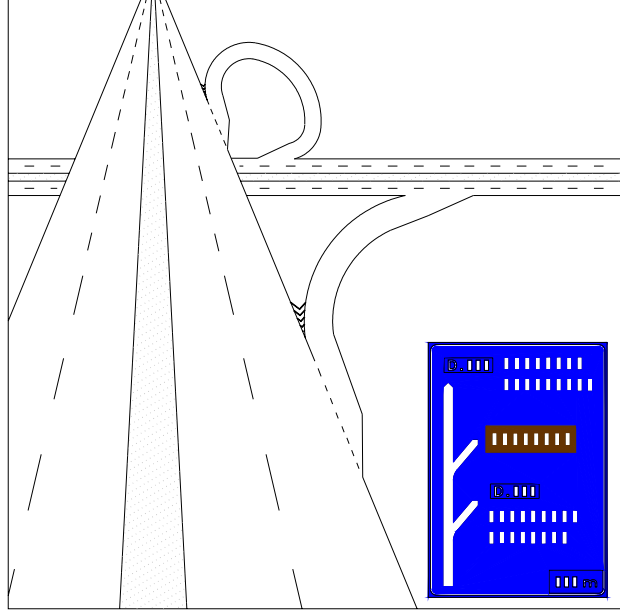
Şekil 49: Devlet yolu-İmar yolu (T) kavşağında kullanılacak Kavşak Öncesi Yön Levhası örnekleri

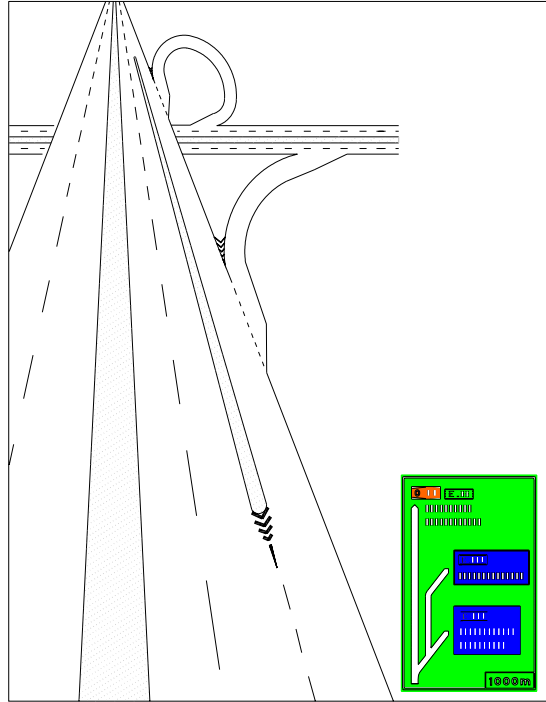
Şekil 50: Devlet yolu-İmar yolu ve Otoyolların oluşturduğu adalı bir kavşakta Kavşak Öncesi Yön Levhaları örnekleri (Bu tip kavşaklarda, kavşağın yapısı nedeniyle dönel kavşak işaretlemesi yapılmamalıdır) Bkz.TT-37 Nolu levha.

Şekil 51: Dönel kavşakta kullanılacak Kavşak Öncesi Yön Levhası örneği (Kavşakta sinyalizasyon sistemi olması halinde işaret levhası, Şekil 50 deki örneklerde olduğu şekilde yapılmalıdır) Bkz.TT-37 Nolu levha.

Şekil 52: Çift ayrılmalı bir köprülü kavşakta kullanılabilir Kavşak Öncesi Yön Levhası örneği (İkinci ayırım turistik yol)

Şekil 53: Otoyollardan devlet yollarına çift ayrılmaların bir bördürle tek ayrılma durumuna getirildiği kavşaklarda kullanılabilir Kavşak Öncesi Yön Levhası örneği

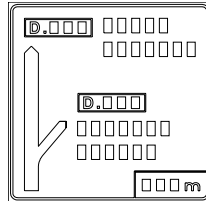
Boyutlandırma:

Kavşak Öncesi Yön levhalarının boyutları, kullanıldıkları yoldaki proje veya işletme hızına, yolun genişliğine, verilen mesaj sayısına bağlı olarak değişmektedir. Levhalar, yukarıda yazı serileri bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunan harf yükseklikleri göz önünde bulundurularak boyutlandırılır.

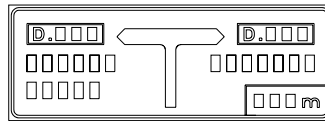
Kavşak Öncesi Levhaları üzerinde varsa Devlet Yolu Numarası, Uluslararası Yol Numarası ve Otoyol Numarası ile gerekli görülen hallerde figürlere yer verilir. Bu levhalarda kullanılan yol numaraları ile mesafeler, genel olarak levha yazı serisinden 2 seri daha düşük olacaktır.

Ana doğrultu üzerinde verilen mesajlar yol numaralarının altında veya sağında yer alır. Ekonomik boyutlandırma göz önünde bulundurularak mesajın yeri tespit edilmelidir.

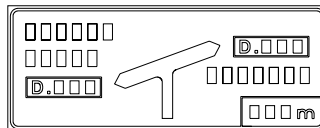
Örnek Levha 1: Yavaşlama şeridi bulunan bir devlet veya il yolundan diğer bir devlet veya il yoluna girecek kavşakta kullanılacak B-1a levhası örneği. (İl yolu olması durumunda il yolu numarası kullanılacaktır) (Bkz. Şekil 48)

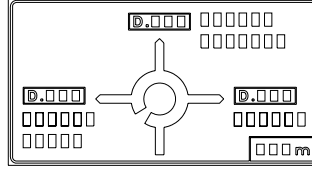
Örnek Levha 2: Devlet yollarının oluşturduğu bir T kavşakta kullanılacak B-1a levhası örneği. (Bkz. Şekil 49)

Örnek Levha 3: Devlet yollarının oluşturduğu bir T kavşakta, 20 dereceden büyük bağlantı açılarında, bağlantı açısına bağlı olmaksızın kullanılacak B-1a levhası örneği

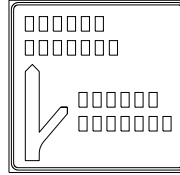

Örnek Levha 4: Devlet yollarının oluşturduğu bir dönel kavşakta kullanılacak B-1a levhası örneği (Bkz. Şekil 51)

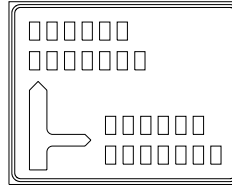

Not: Devlet yollarının oluşturduğu kavşaklarda uygulanacak farklı tipteki Kavşak Öncesi Yön Levhaları için aşağıda verilen diğer levha örnekleri esas alınmalıdır.

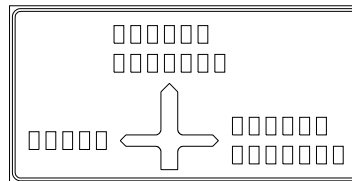
Örnek Levha 5: Yavaşlama şeridi bulunan, imar yolları veya turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu kavşaklarda kullanılacak B-1a levhası örneği.(Bkz.Şekil 48)

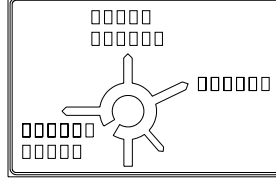
Örnek Levha 6: Yavaşlama şeridi bulunmayan, imar yolları veya turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu T-kavşaklarda kullanılacak B-1a levhası örneği. (Bkz. Şekil 49)

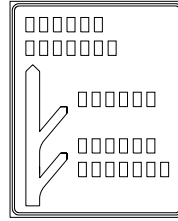
Örnek Levha 7: İmar yolları veya turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu dörtlü kavşaklarda kullanılacak B-1a levhası örneği. (Bkz. Şekil 50)

Örnek Levha 8: İmar yolları veya diğer yolların kendi aralarında oluşturduğu ve kavşağa bağlanan önemsiz bir tali yolun bulunduğu bir dönele kavşakta kullanılacak B-1a levhası örneği.

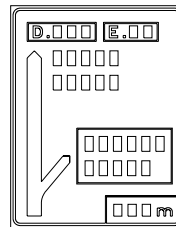

Örnek Levha 9: İmar yolları veya turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu çift ayrılmalı köprülü kavşaklarda kullanılacak B-1 levhası örneği. (Bkz. Şekil 52)

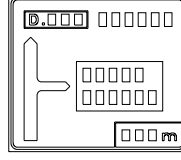
Not: İmar yolları ile turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu kavşaklarda uygulanacak farklı tipteki Kavşak Öncesi Yön Levhaları için diğer levha örnekleri esas alınmalıdır.

Örnek Levha 10: Yavaşlama şeridi bulunan devlet yollarının imar yolları ve turistik yollar ile oluşturduğu kavşaklarda kullanılacak B-1 levhası örneği. (Bkz. Şekil 48)

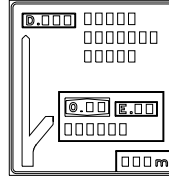

Örnek Levha 11: Yavaşlama şeridi bulunmayan devlet yollarının imar yolları veya turistik yollar ile oluşturduğu T-kavşaklarda kullanılacak B-1 levhası örneği. (Bkz. Şekil 49)

Örnek Levha 12: Yavaşlama şeridi bulunan devlet yollarının, otoyollar ile oluşturduğu kavşaklarda kullanılacak B-1 levhası örneği. (Bkz. Şekil 48)

Not: Devlet yollarından otoyola katılımlarda kullanılacak farklı tiplerdeki Kavşak Öncesi Yön Levhaları örnekleri için Erişme Kontrollü Karayollarında Trafik İşaretleme Standartları kitabına bakınız.

(B-1b) KAPLAMA ÜSTÜ YÖN LEVHALARI

Genel:

Kaplama Üstü Yön Levhaları, çok şeritli bölünmüş yolların kavşak ya da köprülü kavşak yaklaşımlarında, her şeridin ulaşacağı güzergah hakkında bilgi vermek ve Kavşak Öncesi Yön Levhasında verilen mesajların teyidi amacıyla, aşağıda belirtilen durumlarda kullanılır.

Kaplama Üstü Yön Levhasını kullanımını gerektiren hususlar:

- ◆ İki'den fazla yaklaşım şeridi
- ◆ Yüksek trafik hacmi
- ◆ Karmaşık köprülü kavşak tasarımı
- ◆ Kısıtlı görüş uzaklığı
- ◆ Yüksek hızlı trafik
- ◆ Yüksek kamyon oranı
- ◆ Yere monte edilen levhalar için yeterli yer bulunmayışı

Bu koşullardan birinin yada birden fazlasının bulunması Kaplama Üstü Yön Levhalarının kullanılmasını zorunlu kılmaz. Kaplama Üstü Yön Levhası kullanılmasının gerekli olup olmadığına karar verilmesi ve bu levhaya olan ihtiyacı azaltmak için alınacak başka tedbirler olup olmadığına tespit edilmesi amacıyla her mevkide bir mühendislik etüdünün yapılması gerekir.

Kaplama Üstü Yön Levhaları, sadece bölünmüş yollar üzerinde tesis edilebilir.

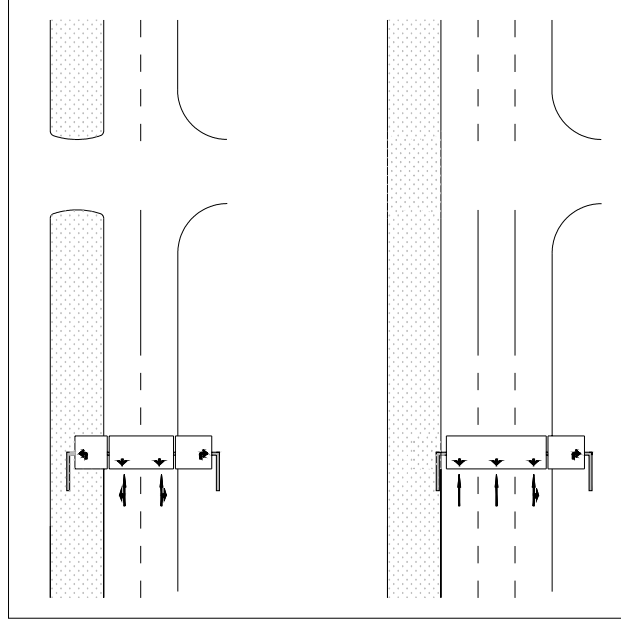
Kaplama Üstü Yön Levhaları üzerindeki okların, doğru seyreden trafik için şerit sayısı kadar olması ve ayırım okları hariç ait olduğu şeridin ortasına denk gelecek şekilde yerleştirilmesi gerekir. Ayrılma şeridi bulunmayan kavşaklarda, sağ ve sol şeridin doğru seyretmekte olan trafik için de kullanılmakta olması durumunda sağa ve sola dönülerek ulaşılabilecek merkezlerin isimleri aşağıda verilen örneklerde olduğu gibi doğru seyretmekte olan trafik için kullanılan levhanın sağında veya solunda yer alır.

Levha üzerindeki okların ucu, doğru seyreden trafik için aşağıya bakıyor olmalıdır. Ayırım yönündeki trafik için kullanılan oklar için aşağıdaki örneklere bakınız.

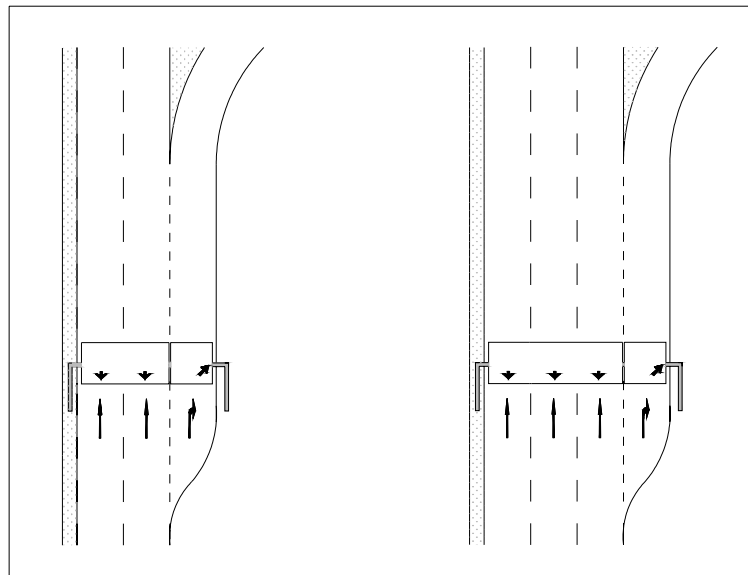
Levha üzerinde verilecek mesajlar konusunda Kavşak Öncesi Yön Levhalarına bakınız.

Konum:

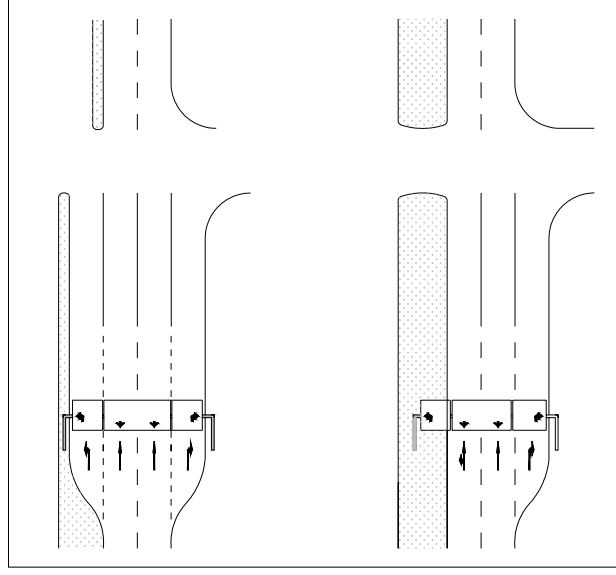
Kaplama Üstü Yön Levhaları genel olarak ayrımlarda, yavaşlama şeridinin bir şerit genişliğine ulaştığı kesimlerde kullanılır. Bir ayırım bulunmayan kavşaklarda ise kavşak nedeniyle oluşan ilave şeritlerin olduğu kesime konulmalıdır. Kavşakta herhangi bir yavaşlama şeridi veya oluşan ilave bir şerit yoksa bu işaret levhası kavşağa 100-150 metre mesafede bulunmalıdır.

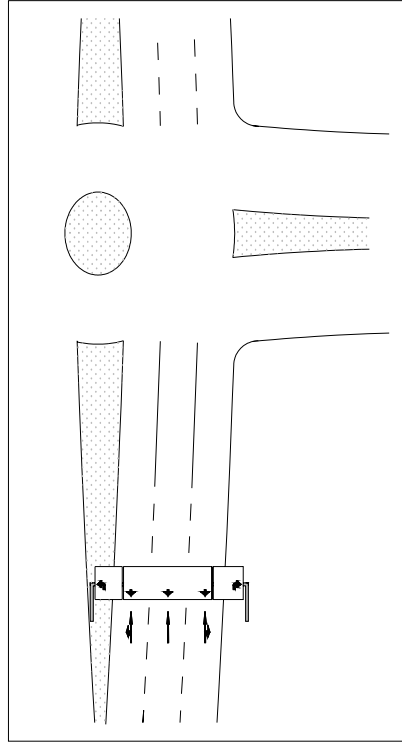
Şekil 54: Ayrıma şeridi bulunmayan bir kesimde Kaplama Üstü Yön Levhaları

Şekil 55: Ayrıma şeridi bulunan bir kesimde Kaplama Üstü Yön Levhaları

Şekil 56: Sağa ve sola dönüşler için bir şerit oluşturulan kesimler ile şerit oluşturulmayan kesimlerde Kaplama Üstü Yön Levhaları

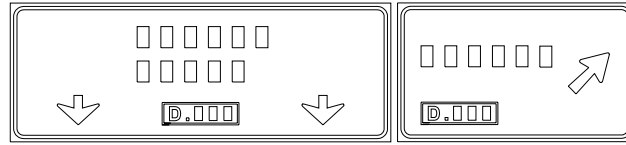
Şekil 57: Sağa ve sola dönüşler için bir şerit oluşturulmayan kesimlerde Kaplama Üstü Yön Levhaları

Boyutlandırma:

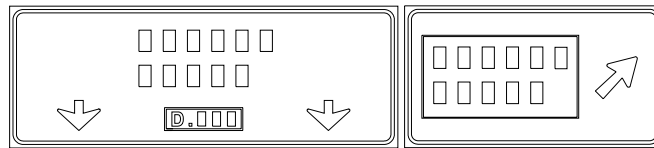
Kaplama Üstü Yön levhalarının boyutları, kullanıldıkları yoldaki proje veya işletme hızına, yolun genişliğine, verilen mesaj sayısına bağlı olarak değişmektedir. Kaplama Üstü Yön Levhaları, genel olarak kendisinden önce kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhalarının yazı serisinden 2 seri daha büyük olarak boyutlandırılır. Kendisinden önce bir Kavşak Öncesi Yön Levhası kullanılmamış ise yazı serileri bölümünde açıklanan şekilde bulunacak harf yüksekliği 2 seri artırılarak levha boyutlandırılmalıdır.

Kaplama Üstü Yön Levhaları üzerinde varsa Devlet Yolu Numarası, Uluslararası Yol Numarası ve Otoyol Numarası ile gerekli görülen hallerde figürlere yer verilir. Bu levhalarda kullanılan yol numaraları, genel olarak levha yazı serisinden 4 seri daha düşük olacaktır.

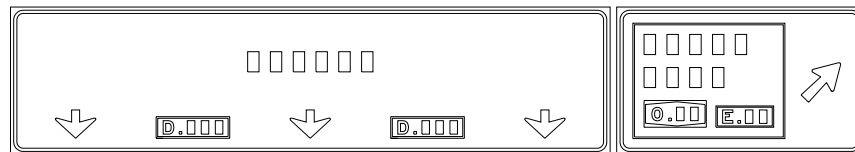
Örnek Levha 1: Ayrılma şeridi bulunan bir devlet yolundan diğer bir devlet yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 54)

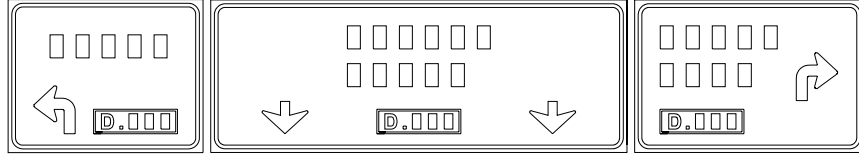
Örnek Levha 2: Ayrılma şeridi bulunan bir devlet yolundan diğer bir yola geçişte kullanılacak levha örneği. (Girilen yolun imar yolu olması durumunda ikinci bölümdeki iç bordür olmayacaktır.) (Bkz. Şekil 54)

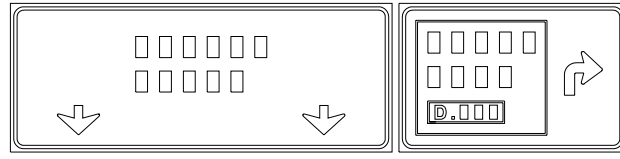
Örnek Levha 3: Ayrılma şeridi bulunan bir devlet yolundan otoyola geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 54)

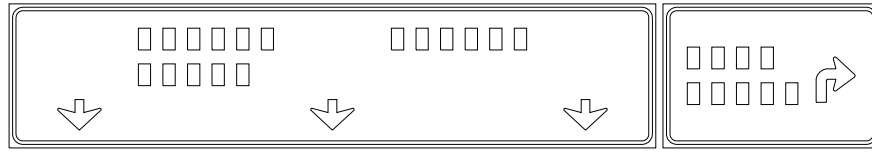
Örnek Levha 4: Ayrılma şeridi bulunmayan bir devlet yolundan diğer bir devlet yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 55)

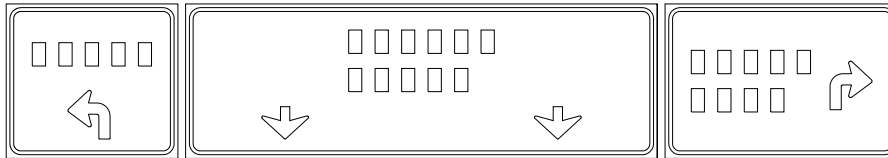
Örnek Levha 5: Ayrılma şeridi bulunmayan diğer bir yoldan bir devlet yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 55)

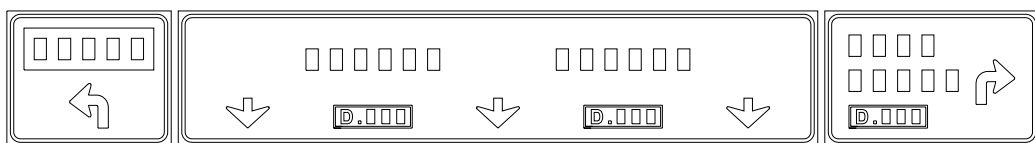
Örnek Levha 6: Yolun sadece solunda ayrılma şeridi bulunan bir imar yolundan diğer bir imar yoluna veya diğer yollara geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 55)

Örnek Levha 7: Yolun sadece sağında ayrılma şeridi bulunan bir imar veya diğer yollardan bir devlet yoluna ve imar yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 56)

Örnek Levha 8: Ayrılma şeridi bulunmayan bir devlet yolundan diğer bir yola ve bir devlet yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 57)

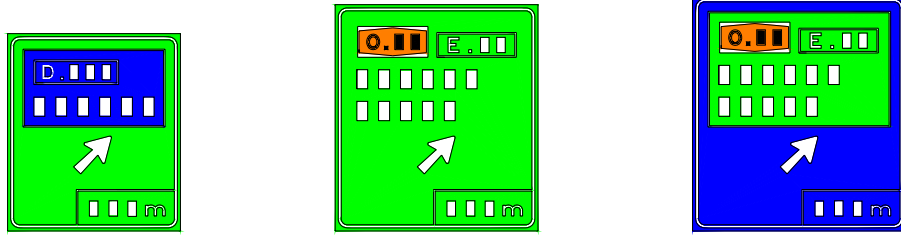
(B-1c) REFÜJ ORTASI YÖN LEVHALARI

Genel:

Refüj Ortası Yön Levhaları, çok şeritli bölünmüş yollardan ayrılmalarda, sadece ayırım yönündeki mesajları içeren bilgi levhalarıdır. Kavşak Öncesi Yön Levhalarının ayırım yönünde verilen mesajların teyidi amacıyla, genel olarak devlet yolu-otoyol kavşakları ile otoyollardan ayrılmalarda kullanılır.

Refüj Ortası Yön Levhaları üzerinde ayırımdan girilecek olan devlet yolu, otoyol ve varsa Uluslararası yol numaralarına yer verilir.

Refüj Ortası Yön Levhaları konusunda daha fazla bilgi için Erişme Kontrollü Karayollarında Trafik İşaretleme Standartları Kitabına bakınız.

(B-2) ÇIKIŞI OLAMAYAN YOL KAVŞAKLARININ İŞARETLENMESİ

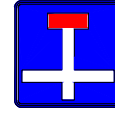
B-2a

B-2b

B-2c

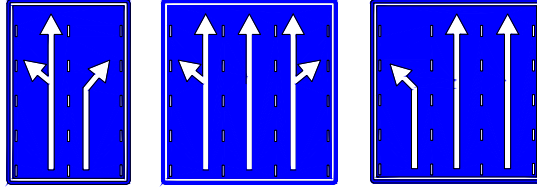
Bu işaret levhaları, sürücülerin kavşaklara yaklaşırken çıkışı olmayan yollara dönerek trafik güvenliğini tehlikeye atmamaları amacıyla kavşak yaklaşımlarında kullanılabilir.

(B-3) İLERİDEKİ KAVŞAKTA SOLA DÖNÜŞ YASAĞINI GÖSTEREN YÖN LEVHASI

Bu işaret levhası, bir sonraki kavşakta sola dönüşün yasak olması halinde, sola dönmek için takip edilecek güzergahı belirtmek amacıyla söz konusu kavşaktan önce gelen kavşakta kullanılabilir.

(B-4) KAVŞAK ÖNCESİ ŞERİT SEÇİMİ LEVHASI

Bu işaret levhası, aynı yönde birden fazla şerit bulunan yollarda yatay işaretleme ile getirilen şerit disiplini takviye amacıyla kavşak yaklaşımında şerit seçiminin yapılabilmesi amacıyla kullanılabilir.

Bu işaret levhasında, çıkış şeritlerinin sayısı ve yönü şematik olarak belirtilmelidir. Şehir içlerinde ve dışında kullanılacak bu işaret levhalarının, üçten fazla şerit olan kavşaklarda kullanılmaması gerekir. Üçten fazla şerit olan kavşaklarda bu işaret levhası yerine gerekli şartların olması durumunda Kaplama Üstü Yön Levhaları kullanılmalıdır.

Konum :

Kavşak Öncesi Şerit Seçimi Levhalarının kavşak öncesinde, sürücülerin uygun şeride girmek zorunda oldukları noktaya konulmaları gerekir. Bu işaret levhaları normal olarak yolun sağ tarafına monte edilir. Ancak, eğer uygun ise, yolun sol tarafına veya yolun her iki tarafına da monte edilebilirler.

25.4- DİĞER YÖN LEVHALARI

KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHALARI

Genel:

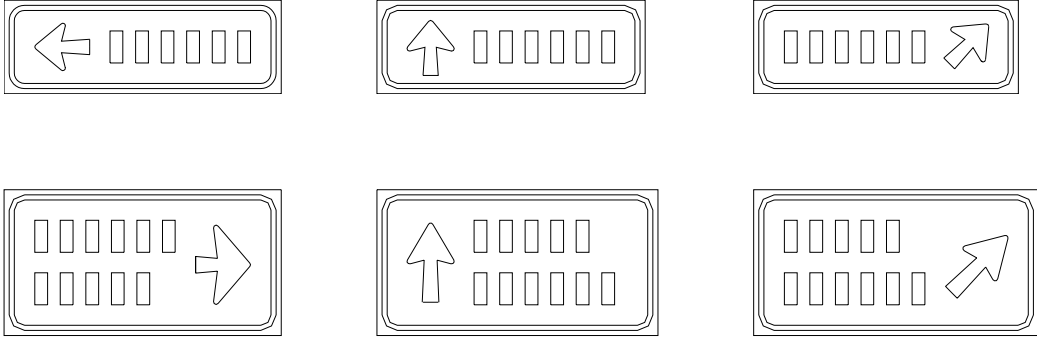
Kavşak yaklaşımlarında kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhaları ile Kaplama Üstü Yön Levhalarının ayırım yönünde verilen mesajları, kavşak içinde kullanılan Kavşak İçi Yön Levhaları ile teyit edilir.

Kavşak İçi Yön Levhaları, meskun mahallerde ön bilgi levhaları olmaksızın tek olarak da kullanılabilir. Ayrıca, meskun mahal dışında bile olsa, köprülülük olarak düzenlenen kavşaklarda, il ve ilçe merkezi olmaksızın diğer yerleşim merkezlerinin adı da ön uyarı olmaksızın tek olarak Kavşak İçi Yön levhası ile belirtilebilir.

Özellikle meskun mahal dışında kullanılan Kavşak İçi Yön Levhalarında, ayırimlarda sürücüler açısından bir tereddüt oluşmadığı sürece ana doğrultudan ulaşılacak merkezler için Kavşak İçi Yön Levhası düzenlenmez.

Kavşak İçi Yön Levhaları, oklu, parmak ve dikdörtgen levha içinde parmak levha olmak üzere üç şekilde imal edilebilirler.

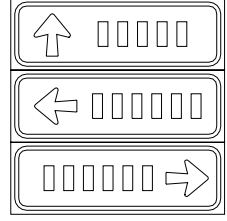
a- Oklu Levhalar:

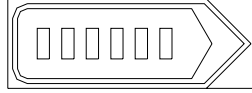
Genellikle meskun mahal içlerinde kullanılan Kavşak İçi Yön Levhalarıdır. **Levha bünyesinde bulunan okların ayırım yönünde olması gerekmektedir.**

Oklu Kavşak İçi Yön Levhaları, yoğun yerleşme merkezleri içindeki kavşaklarda, daha iyi bir görüş imkanı sağlaması, montaj kolaylığı, yeknesaklığı ve işin tekniği yönünden bir konsol üzerine asılarak veya bir direk üzerinde yükseltılarak monte edilebilir.

Oklu Kavşak İçi Yön levhaları, meskun mahaller içinde ikiden fazla mesajın verilmesinin zorunlu olduğu durumlarda birleştirilerek kullanılabilir. Bu durumda dört mesaja kadar yer verilebilir. Levha ebatları en uzun mesaja göre düzenlenir.

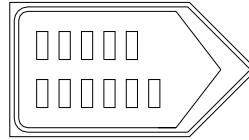
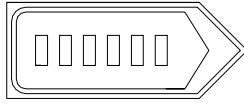

b- Dikdörtgen Levha İçinde Parmak Levhalar

Bu levhalar, meskun mahallerde kullanılan oklu levhaların alternatifi olup, hızın yüksek olduğu kesimlerde, okun sürücüler tarafından fark edilemeyeceği durumlarda tercih edilmelidir. Bu tip levhalar, özellikle görüşün yetersiz olduğu kesimlerde, bir konsol üzerine asılarak meskun mahaller dışında da kullanılabilir.

c- Parmak Levhalar

Genellikle meskun mahal dışında kullanılan Kavşak İçi Yön Levhalarıdır.

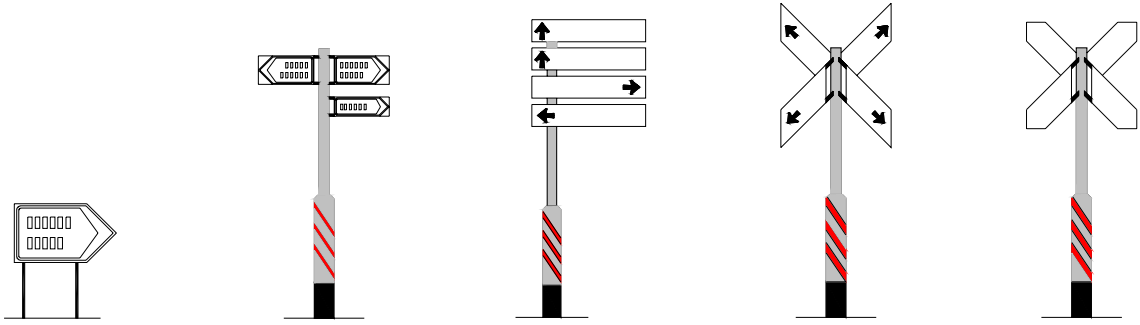
Renkler:

Levha zemin renkleri, girilecek yolun imar yolu olması halinde beyaz, devlet ve il yolu olması halinde mavi, turistik yol olması halinde kahverengi, otoyol olması durumunda ise yeşil renk olacaktır.

Konum:

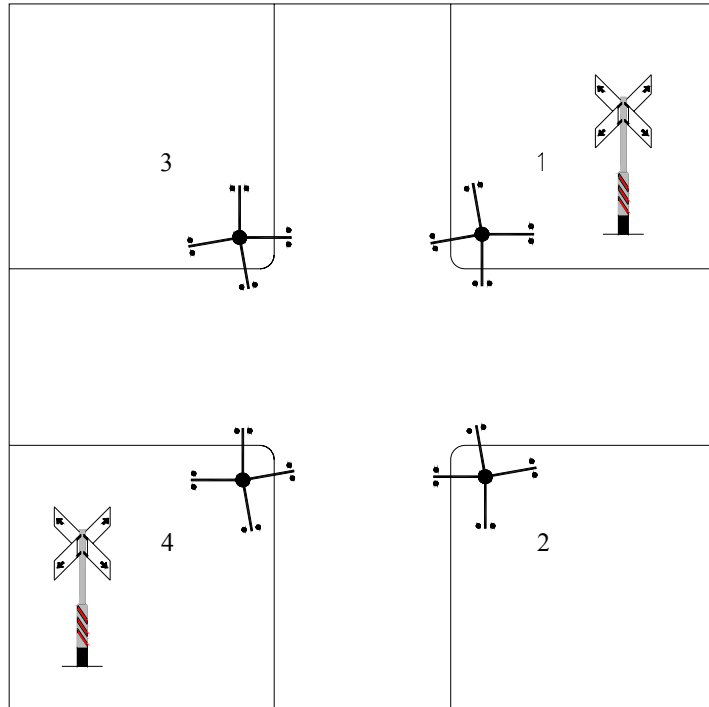
Kavşak İçi Yön Levhaları, ayrılma şeridi bulunan yollarda fiziksel burun içerisine, diğer kesimlerde ise sürücülerin görebilecekleri en uygun kesime yerleştirilmelidir. (Şekil 61)

Kavşak İçi Yön Levhaları yerleştirilirken, görüşün kapanmamasına özellikle dikkat edilmelidir. Gerekirse, levhalar bir konsol üzerine asılarak monte edilmelidir. Aşağıda bu levhaların monte edilmeleri ile ilgili örnekler verilmiştir.

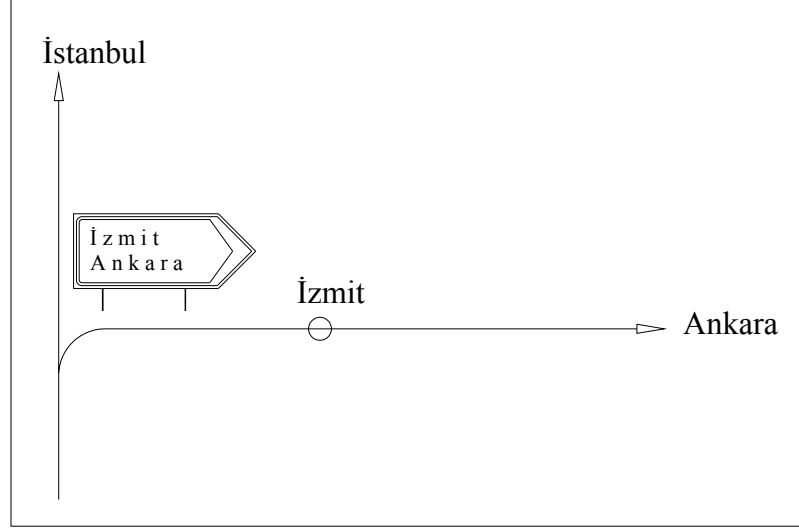

Örnek montaj şekillerinden soldan birinci ve ikincisi meskun mahal dışında, diğerleri yerleşim birimleri içerisinde tercih edilmelidir. Ayrıca, kavşaklarda kullanım yerlerine göre uygun olan montaj şekli seçilmelidir.

Aşağıdaki şekilde yerleşim birimi içindeki dörtlü bir kavşakta bu levhaların kullanım yeri ve montaj şekli ile ilgili bir örnek verilmiştir. Levhaların iki taraflı olarak imal edilmeleri durumunda 1 ve 4 veya 2 ve 3 nolu kesimlerden birisi tercih edilmelidir. Diğer kavşak tiplerindeki kullanımları ile ilgili olarak Şekil 60'da gösterilen esaslar dahilinde en uygun montaj şekillerinden birisi ve yeri seçilmelidir.

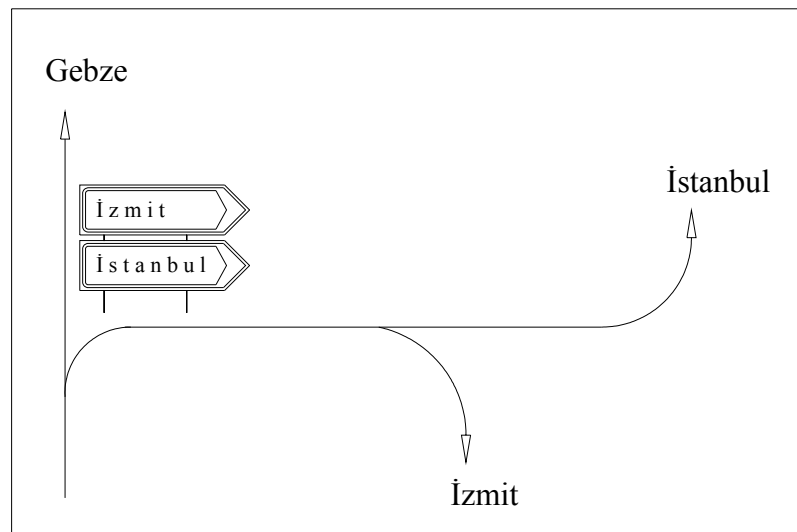

Aynı yol üzerinden ulaşılabilecek merkezlerin isimlerine, bir levha içinde ve iki satır halinde yer verilir. Bir Kavşak İçi Yön Levhasında ikiden fazla mesaja yer verilemez.

Şekil 58: Çift satırlı Kavşak İçi Yön Levhası kullanım örneği

Ayrı yol üzerinden ulaşılan merkezlerin isimleri, iki ayrı levha üzerinde belirtilir. Aynı yönü gösteren Kavşak İçi Yön Levhalarının uzunlukları birbirinden farklı olarak düzenlenemez.

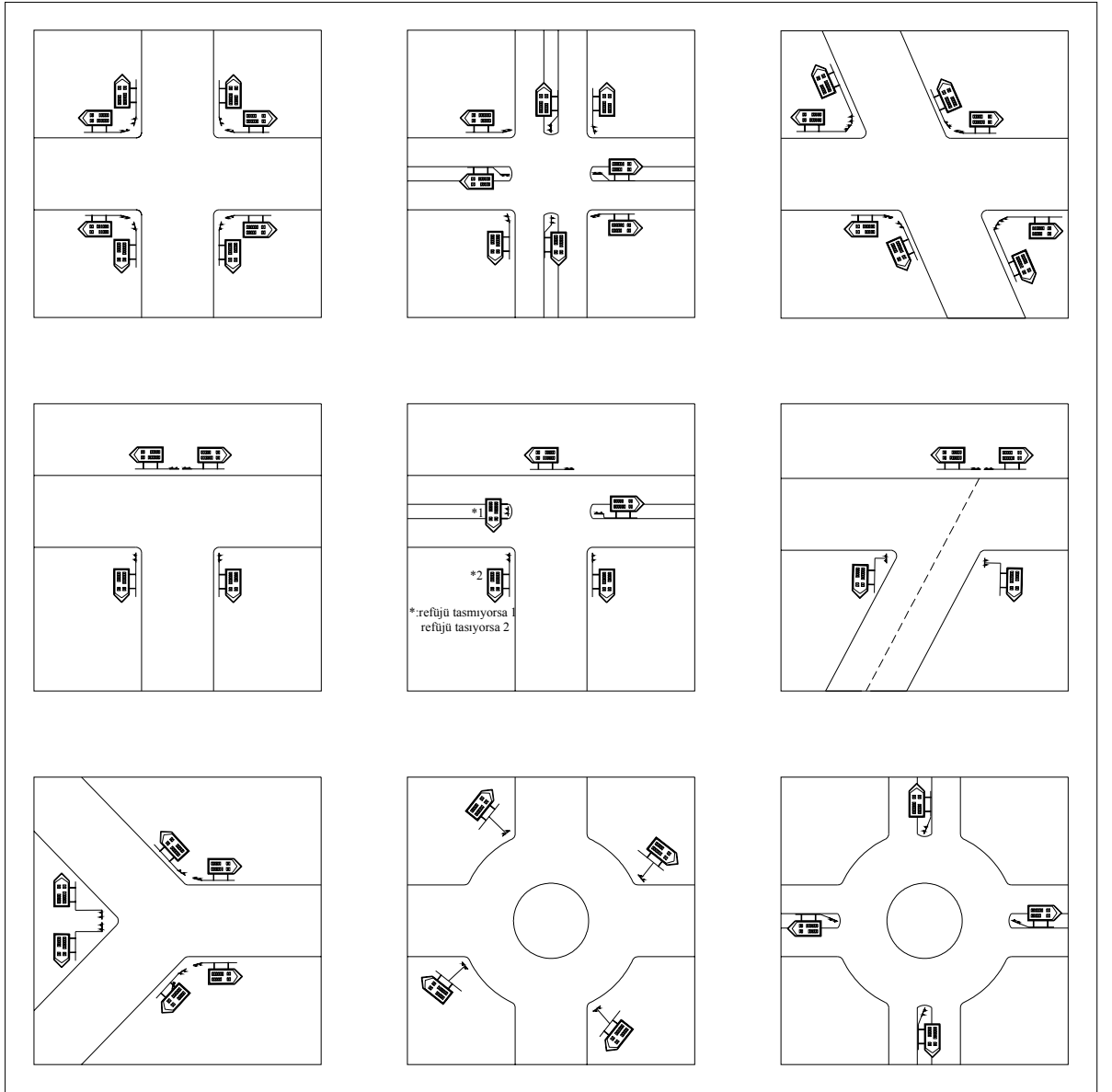
Şekil 59: Tek satırlı Kavşak İçi Yön Levhası kullanım örneği

Boyutlandırma:

Kavşak İçi Yön Levhalarının boyutları, kullanıldıkları yoldaki proje veya işletme hızına, yolun genişliğine, verilen mesaj sayısına bağlı olarak değişmektedir.

Kavşak İçi Yön Levhaları, genel olarak kendisinden önce kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhalarının yazı serisinden 2 seri daha küçük olarak boyutlandırılır. Kendisinden önce bir Kavşak Öncesi Yön Levhası kullanılmamış ise yazı serileri bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunacak harf yüksekliği 2 seri düşürülerek levha boyutlandırılmalıdır.

Aşağıda Kavşak İçi Yön Levhalarının yerleştirilmesine ait örnekler verilmiştir.

Şekil 60: Meskun mahal dışında kullanılan Kavşak İçi Yön Levhalarının yerleştirilmelerini gösteren örnek

(B-5a) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Yerleşim Yeri)

Bu işaret levhası, adı geçen yerleşim yerine ok yönünden ulaşılabileceğini bildirir.

Levha zemin renkleri, adı geçen yerleşim birimine ulaşılan yolun, imar yolu olması halinde beyaz, devlet ve il yolu olması halinde mavi, turistik yol olması halinde kahverengi, otoyol olması durumunda ise yeşil renk olacaktır.

Şehir Merkezleri:

B-9a ve B-9b nolu işaret levhaları ile belirlenen yerleşim birimlerinin merkezi, standart olarak 6-E serisinde boyutlandırılmış, beyaz zemin rengi üzerinde siyah renkte iç bordür ve yazılardan oluşan aşağıdaki kavşak içi yön levhası ile belirtilir.

(B-5b) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Turistik Mahal)

Bu işaret levhası, ok yönünde belirtilen mesafede bir turistik mahal (ören yeri) olduğunu bildirir.

Turistik mahaller (ören yerleri), Kültür Bakanlığının görüşleri doğrultusunda belirlenir.

Bir yerleşim biriminin tümünün (il-ilçe-belde-köy gibi) veya sahil şeridindeki yerleşim birimlerinin turistik mahal olarak işaretlenmemesi gerekir.

Bu işaret levhasının yazı serisi, kendisinden önce kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhası yazı serisinden 2 seri daha düşük olacaktır. Kavşak Öncesi Yön Levhası kullanılmamış ise yazı serileri bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunan yazı serisinden 2 seri düşük olarak boyutlandırılır.

(B-6) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Havaalanı-Havalimanı)

Bu işaret levhası, işaret edilen yönde bir havaalanı veya bir havalimanına ulaşılacağını gösterir.

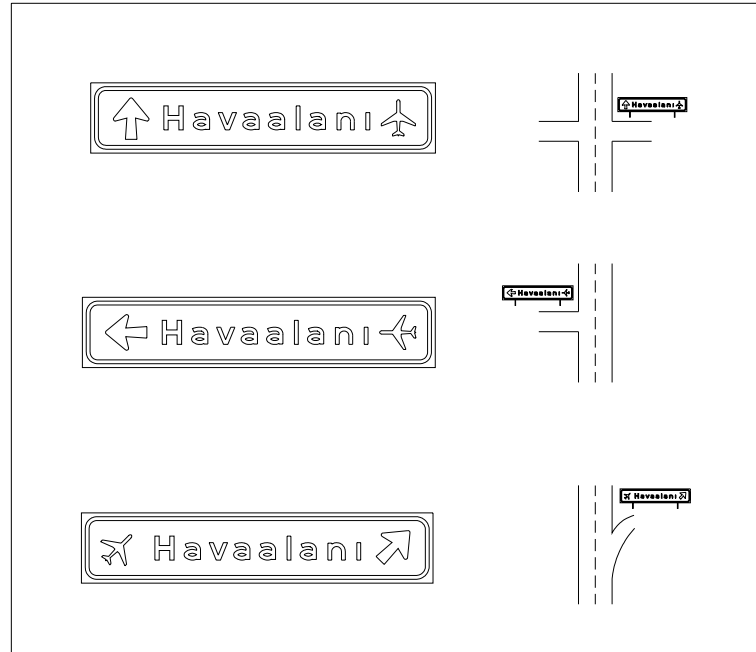
Uluslararası hava trafiğine açık alanlar için havalimanı, diğer alanlar için havaalanı yazılacaktır.

Oklu kavşak içi yön levhalarında kullanılan uçak figürü, kullanılan ok ile aynı doğrultuda yerleştirilmelidir. (Bkz. Şekil 61)

Havaalanı veya havalimanına bir imar yolu ile ulaşılması durumunda, beyaz zemin rengi üzerinde siyah iç bordür, harf ve rakamlarla, bir devlet veya imar yolu ile ulaşılması durumunda mavi zemin rengi üzerinde beyaz iç bordür, harf ve rakamlarla gösterilir.

Bu işaret levhasının yazı serisi, kendisinden önce kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhası yazı serisinden 2 seri daha düşük olacaktır. Kavşak Öncesi Yön Levhası kullanılmamış ise yazı serileri bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunan yazı serisinden 2 seri düşük olarak boyutlandırılır.

Sivil hava trafiğine açık birden fazla havaalanı bulunan meskun mahallerde, trafik işaret levhası bünyesinde havaalanının ismine de (Atatürk Havalimanı, Yeşilköy Havalimanı gibi) yer verilir.

Şekil 61: Oklu Kavşak İçi Yön Levhalarında Uçak figürünün kullanımı ile ilgili örnek.

(B-7) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Kamp Yeri)

Bu işaret levhası, belirtilen mesafede bir kamp alanı olduğunu bildirir ve kamp alanına yönlendirme için kullanılır.

Bu işaret levhasının kullanılabilmesi için, kamp alanında B-33 nolu Kamp Yeri işaret levhasında belirtilen hizmet tesislerinin bulunması gerekir.

Bu işaret levhasında, ayrımdan kamp alanına olan mesafe 5-E serisinde belirtilir.

25.5- YER ve SINIR LEVHALARI

Yer ve sınır işaretleri, karayolunda seyir halinde bulunanların karayolu üzerindeki yerleşme birimleri ile mülki ve idari bölümde sınırları ve Türkiye’de uygulanmakta olan hız sınırları hakkında bilgi edinmelerini sağlar.

(B-8a) TÜRKİYE DEVLET SINIRI LEVHASI

Bu işaret levhası, sınır kapılarımızdan yurdumuza giriş yapan sürücülere Türkiye’ye geldiklerini bildirir.

Bu işaret levhası, karayolu ile ulaşılan sınır kapıları girişinde kullanılacak ve levha 10-E serisinde standart olarak boyutlandırılacaktır.

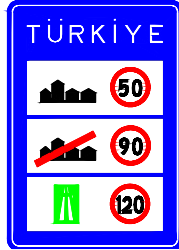
(B-8b) İL SINIRI LEVHASI

Bu işaret levhaları, belirtilen il sınırına girilmekte olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, il sınırları başlangıcında kullanılacak, Karayolları Teşkilatına ait sınır levhalarının çakışmaları halinde aynı direklere monte edilebilecektir. Bu işaret levhaları 5-E serisinde standart olarak boyutlandırılacaktır.

(B-8c) TÜRKİYE HIZ SINIRLARI LEVHASI

Bu işaret levhası, sınır kapılarımızdan veya uluslararası hava trafiğine açık havalimanlarından, yurdumuza giriş yapanlara Türkiye’de uygulanmakta olan hız sınırlarını bildirir.

Bu işaret levhası, karayolu ile ulaşılan sınır kapıları girişleri ile uluslar arası deniz trafiğine açık limanlar ve havalimanları çıkışlarında kullanılacaktır.

25.6- MESKUN MAHAL İSİM LEVHALARI

Meskun Mahal Levhaları, meskun mahal başlangıç ve bitimlerini bildirmek amacı ile kullanılır.

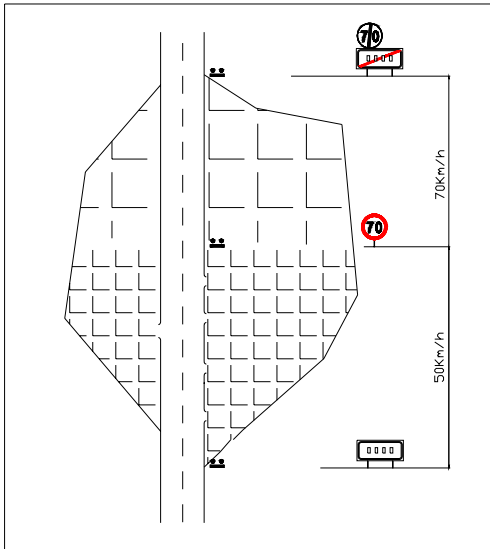
Bu işaret levhaları aynı zamanda, aksine bir Azami Hız Sınırı levhası kullanılmamış ise Meskun Mahal Levhası ile birlikte 50 Km/saatlik hız sınırının başladığını ve yine aksine bir azami hız sınırı levhası kullanılmamış ise Meskun Mahal Sonu İşaret Levhalarına kadar bu hız sınırının geçerli olduğunu belirtirler. Bu bakımdan, meskun mahal başlangıçlarında ayrıca 50 Km/saatlik azami hız sınırlaması işaret levhalarının kullanımına gerek bulunmamaktadır.

Meskun mahal levhaları ile karayolu üzerindeki İl ve İlçe Merkezleri ile Bucak, Belde ve Köyler gösterilir.

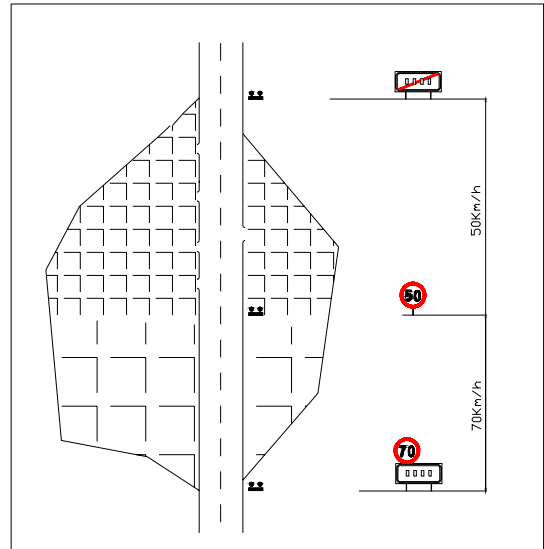
Konum:

Meskun Mahal Levhasının konulmasına esas olmak üzere, meskun mahallin başlangıcının tespitinde, o yerleşim biriminin mücavir alan sınırı değil, yerleşimin başladığı ve yaya hareketlerinin görüldüğü kesimler esas alınmalıdır.

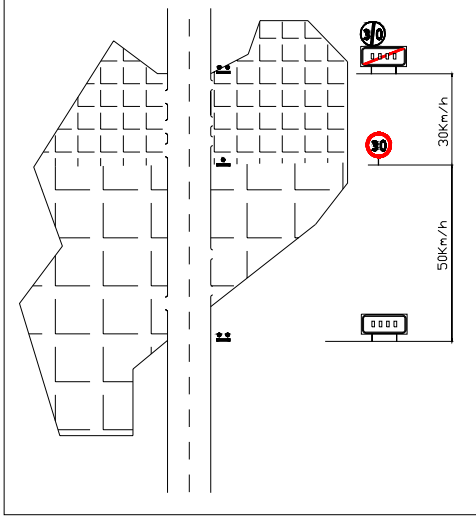
Bu işaret levhalarının yerlerinin iyi tespit edilmemesi veya yerleşimin dolayısıyla yaya hareketlerinin yoğun olmamasına rağmen hız sınırının yükseltilmemesi, sürücülerin bu işaret levhasının anlamına riayet etmemelerine yol açmaktadır. Bunun önüne geçebilmek bakımından yaya hareketlerinin yoğun olmadığı kesimlerde azami hız sınırlarının yükseltilmesi gerekmektedir. (Bkz. Şekil 62-63-64-65)

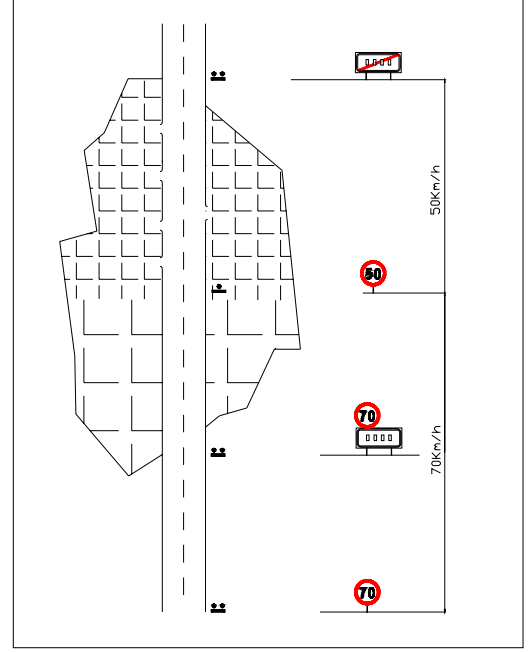
Şekil 62: Meskun mahalde hız limitlerinin yükseltilmesi ile ilgili örnek.

Şekil 63: Meskun mahalde hız limitlerinin yükseltilmesi ile ilgili örnek.

Şekil 64: Meskun mahalde hız limitlerinin düşürülmesi ile ilgili örnek.

Şekil 65: Meskun mahal öncesinde düşürülen hız limitinin meskun mahalde bir süre devamı ile ilgili örnek.

Boyutlandırma:

Bu işaret levhaları, **25.2.3- Yazı Serileri** bölümünde açıklanan esaslar dahilinde boyutlandırılır.

Meskun Mahal Levhalarından İl Merkezlerini gösteren levhalarda, İl Merkezi nüfusu ve Rakım, İlçe Merkezini gösteren levhalarda İlçe Merkezi nüfusu, Bucak, Belde ve Köyleri gösteren levhalarda ise sadece o yerleşim biriminin ismine yer verilir.

Nüfus değerlerinde en son sayım sonuçları alınacak, bu sonuçlar;

100 000'e kadar olan değerler	100'ün katları ile,
100 000'den büyük değerler	1000'in katları ile yuvarlatılacaktır.

Meskun Mahal Levhaları ile Meskun Mahal Sonu Levhaları aşağıdaki örneklere göre düzenlenir.

(B-9a) MESKUN MAHAL (İL MERKEZİ) LEVHASI

Bu işaret levhası, bir il merkezine girilmekte olduğunu, ilin nüfus ve deniz seviyesinden yüksekliği ile azami hız sınırının 50 Km/Saat olduğunu bildirir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunur. Nüfus ve Rakım yazı serisi, İlin yazı serisinden 2 seri düşük olacaktır.

(B-9b) MESKUN MAHAL (İLÇE MERKEZİ) LEVHASI

Bu işaret levhası, bir ilçe merkezine girilmekte olduğunu ve ilçe nüfusu ile birlikte azami hız sınırının 50 Km/Saat olduğunu bildirir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunur. Nüfus yazı serisi, İlçenin yazı serisinden 2 seri düşük olacaktır.

(B-9c) MESKUN MAHAL (BUCAK-BELDE-KÖY) LEVHASI

Bu işaret levhası, bir bucak-belde-köy merkezine girilmekte olduğunu ve azami hız sınırının 50 Km/Saat olduğunu bildirir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunur.

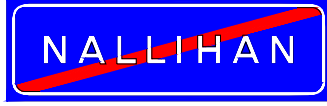
(B-10a) MESKUN MAHAL SONU (İL MERKEZİ) LEVHASI

Bu işaret levhası, bir il merkezi meskun mahallinin ve azami hız sınırı 50 Km/Saatin sona erdiğini bildirir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunur.

(B-10b) MESKUN MAHAL SONU (İLÇE MERKEZİ) LEVHASI

Bu işaret levhası, bir ilçe merkezi meskun mahallinin ve azami hız sınırı 50 Km/Saatin sona erdiğini olduğunu bildirir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunur.

(B-10c) MESKUN MAHAL SONU (BUCAK-BELDE-KÖY) LEVHASI

Bu işaret levhası, bir Bucak-Belde-Köy merkezi meskun mahallinin ve azami hız sınırı 50 Km/Saatin sona erdiğini bildirir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunur.

25.7- COĞRAFİ BİLGİ LEVHALARI

Bu işaret levhaları, yol kenarındaki göl, nehir ve dağ konusunda sürücüleri bilgilendirmek için kullanılır.

Bu işaret levhaları, Yazı Serileri bölümünde açıklanan esaslar dahilinde boyutlandırılır.

(B-11a) COĞRAFİ BİLGİ (DAĞ GEÇİDİ) LEVHASI

Bu işaret levhası, dağ geçitlerini ve yüksekliklerini belirtmek için kullanılır.

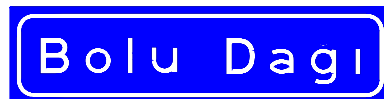
(B-11b) COĞRAFİ BİLGİ (KÖPRÜ-NEHİR) LEVHASI

Bu işaret levhası, nehir geçişlerindeki köprülerde nehirlerin adlarını belirtmek için kullanılır.

Bu işaret levhasının, sadece nehir geçişlerinde kullanılan köprülerde kullanılması gerekir. Ancak, altından geçen bir nehir olmasa dahi Malabadi, Akköprü, Gülüşkür, Hasankeyf vb. gibi önemli köprü isimleri de bu levhalarda belirtilmelidir. Bir nehrin üstündeki önemli köprülerde nehir isminin altında parantez içinde gösterilir.

(B-11c) COĞRAFİ BİLGİ (DAĞ) LEVHASI

Bu işaret levhası, yolun adı geçen dağdan geçmekte olduğunu belirtmek için kullanılır.